

ATUARNEQ NUNARSUARMITAMARMI

ATUA·RAKET

2011

BOLIVIA

Ibis

Ilinniartitaaneq ineriartortitsisarpaq

ATUA·RAKET

Meeqqat tamarmik ilinniarnissamik piginnaatitaaffeqarput. IBIS nunarsuarmi meeqqat tamarmik atualernissamik qulakkeeriniarnermut ilaavoq. Atua-Rakettimi oqaluttuat atuarnersigut meeqqat atuarnissamik piginnaatitaaffeqarnerannut tunngasunik aallusseqataasinnaavutit.

AtuaRakettiga

Ateq: _____

Najugaq: _____

Atuarfik: _____

Atuaqatigiit: _____

Ibis
Ilinniartitaaneq ineriartortitsisarpoq

ATUA•RAKET

2011-mi AtuaRakettimut
tikilluaritsi / 4

Siulequt / 6
ALLATTOQ: CARSTEN JENSEN

ATUFFASSINEQ

Atuarfimmi paasisaanngitsumik
oqaluttarput / 9
ALLATTOQ: LISE JOSEFSEN HERMANN

Innerup pilerfia / 15

NUKARLIIT

Lezly guarani-indianeriuvoq / 18
ALLATTOQ: LISE JOSEFSEN HERMANN
Piorsarsimassuseq upperisarlu / 25
Terianniaq Antonio / 26
OQALUTTUARTOQ: C. I. HUACANAPI

AKULLIIT

Qimaaffissaliaq / 31
ALLATTOQ: ANNE-MARIE DONSLUND
Sølvisiorfiup tiaavulua / 39
ALLATTOQ: LISE JOSEFSEN HERMANN
Pinngortitaq silallu pissusaa / 45
Ikinngutiginnerup qilerutaa / 47
ALLATTOQ: METTE FINDERUP

ATUA•RAKET 2011

Asanninnermik erinarsuut / 55
ALLATTOQ: LISE JOSEFSEN HERMANN

Dreamteam: Messituut / 61

ALLATTOQ: GLENN RINGTVED

Atuarneq meeqqanit tamanit
paasisaqarfusinnaasoq / 70

Boliviami meeqqat ikiukkit – torrattunillu eqquillutit / 72

Sapaatip akunnerani pisoqartitsiviusumi 9.– 13.
majimi katitigassat, nerisassat oqaluttuallu / 74

ANGAJULLIIT

Iqbalowich / 77

ALLATTOQ: MANU SAREEN

Yhonny – suaartarluni billetteerniartartoq / 88

ALLATTOQ: LISE JOSEFSEN HERMANN

Inuit ikinnerussuteqartut isummallu
pigiliutiinnakkat / 92

Ilungersornerulaaritsi! / 95

ALLATTOQ: PETER KÆR

Attaveqaatit tusagassiuutillu / 100

Noguerra atualerpoq / 103

ALLATTOQ: HANNE SELNÆS & PEDRO DAMBI

2010-mi Atuarneq Nunarsuarmi Tamarmi
ima ingerlasimavoq / 106

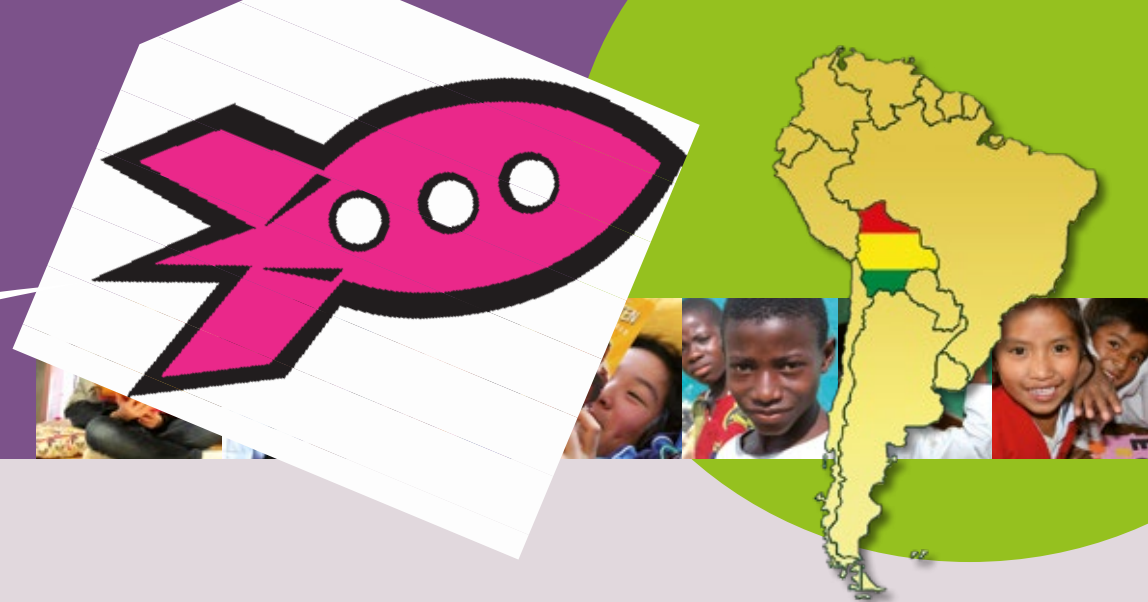
Piitsuussutsimik akiuiniarneq / 108

Atuakkiortut assiliartassanillu
titartaasartut / 110

ATUA•RAKET 2011

2011-mi AtuaRakettimut tikilluaritsi

Asasakka atuartut ilinniartitsisullu

AtuaRaketti ukioq manna Amerika Kujalliup qeqqaniittumut Boliviamut tingivoq. Nuna tupinnaannartumik alianaassusilik qaqqai aputillit naggorissunillu kiattup orpippassualik. Aammali nunaavoq nunap inuiinik indianernik naqisimanninnerit pillugit peqqarniitsunik oqaluttuassartalik, naqisimanninnermik - nuna-mut tassunga tikeraama - oqaluttuarsiara malillugu, ersarinneru-sumik oqaluttuarineqarsinnaasoq.

Nunap timaani nunaannarmi Santa Cruzip ilaani naasoris-saasoqarferujussuit – naasorissaasunit nunaaterujussuaqartunit pigineqartut ipput. Naasorissaasoqarfiit nunami guarani – india-nerit najugaqarfigisaanniipput. Indianerit naasorissaasoqarfinni sulisartut ullormut 10 kroniinnarmik aningaasarsisarlutik. Taa-maattumillu naasorissaasumit aningaasanik atorniartariaqartarput, piffissap ingerlanerani ima akiitsoqarsimatigilertarput qaquguluun-niit taarsersinnaalernaviarnagit. Taamaattut akiitsunut inussiaati-tut taaneqartarput.

Naasorissaasoqarfinni taakkunani sulisartut hiistit neriffiini ne-risinneqartarput assaannarminnillu nerisaqariaqartarlutik. Peqatigi-tillugu nikassarlugit oqaluffigineqartarput aammalu oqaasii ati-saallu illaruatigineqartarlutik. Tamakku Guido Chumiray Rojasimit oqaluttuarineqarput, Boliviamioq nakimaatsoq, nunap immikkoo-rtuani tassani IBIS peqatigalugu guarani – indianerit meerartaasa pitsaasunik atuarfeqarnissaannik suliniuteqartoq. Oqartarpoq: Inuk

kinaluunniit taama ajortigisumik pineqassanngilaq! Tamatumalu angunissaanut aqutissaq tassaavoq ilinniartitaaneq.

Boliviami, IBIS-ip meeqqat pitsaasumik atuarfeqarnissaan-nik suliniuteqarfigisaani, oqaatsit 37-t atorneqarput. Suliniutillu kingunerisa ilagaat meeqqat oqaatsit paasisinnaasaat atorlugit atu-artinneqartarnerat. Atuarfiit guarani – indianerit aamma quechua – indianerit meerartaasa atuarfigisaat IBIS-imit tapersorsorneqartut pulaarakkit Guidop oqaluttuarisaanit allaanerulluinnarput. Taakku-nani meeqqat nuannaartut, nakimanngitsut pikkorissullu naapip-pakka, taakku spaniamiutut namminnerlu indianerisut oqaatsimin-nik atuarsinnaapput.

Neriuppunga Boliviami meeqqat pillugit atualerussi nuanna-qatigissagissinga, aamma Atua-Rakettimi oqaluttuat nuannersut alutornartullu sammilerussigit neriuppunga atuarsinnaanersi nuannaarutigissagissi.

Sooq peqatigiilluta meeqqat ilinniarnissamut periarfissaqarnis-saasa qulakkeerneqarnissaannik suliniuteqarnitsinnut tunngatil-lugu paatsuungassuteqassagaluaruit, taava tulliuuttoq Carsten Jensenip siulequtsiussaa atuarukku isumaqarpunga paasissagit.

Atuarluarisi

Helle Gudmandsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Helle Gudmandsen'.

Siulequt

ALLATTOQ: CARSTEN JENSEN ASSILIARTAI: MILLE ETTRUP KLEIN

Atuarsinnaanani qanoq innersoq takorloornikuuiuk? Ukiualuit matuma siorna atuarneq ilikkarsimassavat, immaqalu eqqaamasinnaallugu qanoq innersoq. Immaqa innarluuteqalaartutut misigisimasimassaait, allanilla ikiorneqarnissat pinngitsoorsinnaanagu. Pisarioqaaq qasunarlanilu. Ilami meeraalluni imaannaanngissinnaasarpoq. Ingammik atuarsinnaanngikkaanni.

Atuarsinnaanani soorlu tassa inimi mikisumi matoqaranilu igalaaqanngitsumi mattusaaqalluni. Ineraq taanna ima ilikkartigisimassavat allaat natermi quppat, qarmasissiat akornisa marrartaat, aasiaallu qassutaat teqeqqumiittut tamaasa nalujunnaarsimassallugit. Tassalu silarsuaaqqat. Allaniq nalunngisaqanngilatit.

Atuarsinnaaguit igalaaq ataaseq ammassaaq silammullu itsuarsinnaanngussaait matorlu qaaquserpalaarluni ammassaaq. Sumorsuaq isigisinnaalissaait. Qaqqat akimorlugit allaammi nunarsuup isua tikillugu isigisinnaalissaait. Aamma nunap iluanut – toqungasut inigisaannut isigisinnaalissaait, siornatigullu qanoq eqqarsaateqarsimanersut tusarsinnaalissallugit. Atuarsinnaaguit isariarnerup ingerlanerinnaani inuup 10.000 km-inik ungasitsigisumiittup saniani nikorfasinnaassaait, inuillu ukiut 1000-t matuma siorna inuusimasut oqaluffigilissavaatsit. Tassami taakku qanga eqqarsaatitik allannikuuat, allassimasatillu aqqtugalugit eqqarsaatitik ilinnut ingerlateqqissinnaalerlugit. Atuakkamik tigummi-aqaruit ungasissutsit piffissarlu apeqqutaajunnaartarput.

Immaqa eqqarsarputit tamakku tamaasa misigisinnaallugit fjernsynernerinnakkut. Assiliissutilli inuup qaaginnaa kisiat takutittarpaa. Illit inuit taakku

namminneq allassimasaat atuarukkit eqqarsaataat paasisinnaasavatit, soorlu tassa inuk ikinngutigisaaq oqaloqatigiinnarlugu. Taamaammallu aamma nunarsuarmi akuuniaraanni pitsaanerpaavoq atuarnissaaq ilinniagaqarnissarlu.

Ullumi nunarsuarmi 69 millioninik meeraqarpoq atuannigisunik atuarsinnaalernaviaratillu allassinnaalernaviannigisunik. Takorluulaariaruk: Meeqqat 69 millionit, Danmarkimi tamarmi inuit 13-eriaataasa amerlaqataat, soorlulusooq illuaqqani igalaaqaratillu matoqanngitsuni mattusimaneqartut.

Kiisalu takorlooriaruk, illut 69 millionit tamarmiullutik narsarujussuarmi sanileriiaarsimasut tamarmik meeqqamik kiserliortumik iluaniittoqarlutik.

Taamaalillutit takorloorsinnaanngussavat nunarsuarmi meeqqat taama amerlatigisut atuartuunginnerat qanoq ingasatsiginersooq.

Imaassinnaavoq ilaanneeriarlutit atuarfik qatsuttarit isumaqartarlutillu piffissaajaataasoq, ilaannimi immaqa skateborde-rusunnerusaluarputit imaluunniit playstationerusunnerusaluarputit imaluunniit ikinngutitit ilagerusunnerugaluarlugit.

Ilumoorpormi: Piffissarujussuaq atuarfimmi atortarpat. Ki-sianni taassuma ilisimasassarpassuarnik tunisarpaatit. Taamaamat meeqqat tamarmik atuartariaqarput. Taamaattoqanngippammi paasinaviannigilarput nunarsuaq tamatta ataatsimoorukkipput tamattaallutalu immannguarluunniit inuuffigiuminarnerulernissaa sulissutigisariaqaripput.

Daniella

Atuarfimmi paasissaanngit- sumik oqaluttarput

ALLATTOQ ASSILIISORLU: LISE JOSEFSEN HERMANN

Daniella nappaavoq. Apeqqutigineqartumut akissutissaq nalun-
ngilaa ilinniartitsisumillu takuneqarniassagami tasitsaarluni.
Indianerimmi quechua-t oqaasii atuartitsissutigineqaraangata
apeqqutigineqartunut akissutissat tamangajaasa naluneq ajorpai.
Tassa Daniellap atuartitsissutini nuannarinerpaasaa, atuartitsis-
sutinilu pikkoriffignerpaasaa. Ilinniartitsisup atuaqatigiit isigai
Daniellalu toqqarlugu, taassumalu apeqqut ajunngilluinnartumik
akivaa. Sianeq anitsiarnissamut sianerpoq. Daniellap ikinngutigi-
nerpaasani tasissiuppaa anitsiartarfimmullu arpaannaq anillutik.

Atuarfimmi ingerlalluarnini tulluussimaarutigaa. Ingerlalluar-
neqanngikkaluaramimi.

Daniella ilaquataalu nunaannarmeersuupput tassanilu quechuat
oqaasii kisimik atorneqarput. Quechua indianerit oqaaseraat. Ukiut
tallimat siorna angajoqqaavi aalajangerput suliarlorlutik Spaniali-
arniarlutik. Nunaannarmimi suliffissarsineq ajornartorujussuuvoq.
Daniella aninilu aanakkutik ilagalugit illoqarfimmut nuupput,
tassanilu amerlanerit spaniamiutut oqaluttuupput. Maanna Dani-
ella 10-nik ukioqarpoq 5. klassimilu atuartuulluni. Angajoqqaavi
ukiut tallimat matuma siorna Spaniamut aallaramilli ataataata
ataasiarluni ilaquuttani tikeraarpai. Atualerami atuarnerup nalaani
oqaatsimik ataatsimilluunniit paasisaqarneq ajorpoq. Taamanimi
atuartitsineq Spaniamiut oqaasii atorlugit ingerlanneqartarpoq,
oqaatsillu taakku ilinniarneqanngilai. Kiserliortorujussuuartut
misigisimasimavoq angajoqqaanilu maqaasillugit. Oqaatsit atorsin-
naannginnamigit atuartitsissutini tamani atuaqatigiinni naluner-
saavoq. Matematikkimi suliassat paasisinnaanngilai spaniamiutoor-
nermilu nappaanngisaannarluni. ”Sianiitsutut misigisimavunga.

Soorlu tassa atuaqatikka tamarmik isumaqanngitsunik oqaluttut”, oqarpoq. Aamma anitsiarfinni meeqqat allat pinnguaqatigineq ajorpai.

”Atuaqatima pinnguarusunnarsunga aperigaangannga annilaa-ngagisarpara quechuatuinnaq oqaluttarama annersissagaannga”, Daniella oqaluttuarpoq nunalu pujoralattoq ammut isigalugu. Taamanikkut pissutsit eqqaaqqillugit nuanninngilaq.

Qujanartumilli Daniella 4. klassinngormat suut tamarmik allann-gorput. Atuarfik IBIS-ip suliuniutaanut ilannguppoq, kinguneralu-gulu atuartsinerup spaniamiutut quechuatullu ingerlanneqaler-nera. Taavalu Daniellap ilinniartitsisup apeqqutai matematikkimilu suliassat paasisinnaalerpai. Atuarnerup nalaani nangaalaartunngu-amik nappaasalerpoq. Sivitsungaangitsoq atuaqatigiinni pikko-rinnerit ilagilerpai. ”Maanna tamatta oqaatsivut paasisaqarfigisin-naalerpagut atuarnerlu nuannernerujussuanngorpoq”, Daniella qungujulluni oqarpoq.

Daniellap atuarfiani atuartut amerlaqaat. Imami amerlatigaat allaat atuartut tamarmik inissaqassagunik piffissani assigiinngitsuni

atuartariaqarlutik. Ilaat ullaakkut, allat ualikkut sinnerilu unnuk-kut atuartarput. Daniella ualikkut atuartartunut ilaavoq. Tamanna iluareqaa, ikinngutiginerpaasaami aamma taamaalinerani atuartar-poq. Anitsiarfiit tamangajaasa pinnguaqatigiittarput. Assigiinngit-sukujunnik pinnguaateqartarput. Ilaanni pissisaartarput imaluun-niit atuartut allat atuarfiup arsaattarfiani arsaqatigisarlugit. Ullu-mikkut qitipput pinnguaatinillu erinarsuusiorlutik.

Sianeq isaanissamut sianerpoq. Anitsiarfik naavoq. Kisianni ajun-gilaq. Daniellammi meeqqallu allat atuarnertik nuannareqaat. Atuanerup aallartinnginnerani Daniellap klasselæreri oqaloqatigi-laarusuppa. Ippassarmi unnukkut pingaarutilimmik pisoqarpoq. ”Ippassaq unnukkut qimmera piaqqigami – inequnartorujussuup-put”, quechuatut oqarpoq. Ilinniartitsisoq qungujuppoq pilluaqqul-lugulu. Daniella atuaqatimi akornanni ilorrisimaarpoq arlaannillu pingaarutilinnik pisoqarsimagaangat imaluunniit animi qinnga-saarsimagaangani ilinniartitsisuni oqaluttuuttarlugu. Quechuatut oqaluttuarisuaannarpai, taamaalilluni qanoq isumaqarnerluni misi-gisimanerlunilu nassuiarlunarnerusinnaasarpaa. Taakkumi oqaaserai tulluussimaarutigalugillu.

PISSUTSIT

- Boliviame – spaniamiut oqaasii ilanngullugit 37-nik assigiinngitsunik oqaaseqarfusumi indianerit oqaasiini quechuat oqaasii amerlanerpaanit atornerqarput. Boliviame atuarfinni amerlanerni spaniamiut oqaasii kisiisa atorlugit atuartitsisoqartarpoq.
- Boliviame suliffissarsinissaq ajornartorujussuuvoq, ingammik nunaannarmi. Taamaammatt Boliviarmi orpassuit illoqarfinnut nuuttarput. Daniellap illoqarfignissaani Sucremi innuttaasut pingajorarterutaasa missaat nunaannarmiit nuuttuupput. Taamaattumillu – Daniellatuulli spaniamiutuumiit quechuat oqalunnissartik sungiusimaneruaat.
- Aamma Boliviame amerlasuut suliffittaarnissartik neriuutugalugu Spaniamukartarput. Daniellap angajoqqaavisut. Allat nunanut Boliviap saniliinut suliffissarsiortarput, assersuutugalugu Argentinamut.
- Bolivia Amerika Kujallermi nunani piitsuunerpaavoq, nunaallunilu meeqqat amerlanerpaartaasa atuarnermik ilikkagaqarfignitsoortagaat. Atuarfimmi atuartitsineq spaniamiutut ingerlanneqartarpoq, tamannalu meeqqanut spaniamiutut oqaaseqanngitsunut assut ajornartorsiortitsisarpoq.

Anitsiarnermi Daniellap ikinngutini marluk nuannisaqatigai.

Innerup pilerfia Indianerit unikkaartuaat

NUTSERNERA: IBIS ASSILIARTAI: PETER WALDORPH

Oqartoqartarpoq guarani–indianerit siulliit inneq nalugaat. Qianaraangat naalliuttarsimaqaat innerlu atorlugu nerisas-siorsinnaanatik. Paarnaateqarsimaqaat neqimilli siatartorusut-tarsimagaluarput. Neqi nunamut ilillugu seqinertittarsimagalu-arpaat - uunneqanngitsuujuaannartarsimavorli.

Ullut ilaanni mitsuitsuaqqap eqqaamiuni hr.Uruvù innermik ikitsisinnaanermik piginnaaneqarnerarlugu innerlu atorlugu nerisassiortarnerarlugu oqaluttuussimavai.

Guarani–indianerit tamanna tusaramikku inuppassuullutik katersuussimapput. Aalajangersimapput sorsuttartortik sapiin-nerpaaq hr.Uruvùmiit innermik tillitsikkiartorlugu aallartin-niarlugu. Sorsuttartoq taanna sapiitsoq innermik ikumasumik aallertusseq silatoorujussuusariaqarpoq. Tui qunusuitsoq, qali-paatigissoq takisuumillu silittumik papilik toqqarsimavaat.

Tui ingerlaannaq hr.Uruvùp nunaanut aallarpoq. Hr.Uruvùp illuanut tikiukkami inneq tillissinnaaniassagamiuk allamut saassarlugu oqalulerpoq. Hr. Uruvù allamik suliaqarnerani aamamik tigusivoq papimmilu takisuup ataanut toqqorlugu. Inuulluaqquseriarluni utimut aallarpoq. Sivitsunngitsoq papia ikuallalerpoq. Inuunini annaanniarlugu kuummut takusaminut siullermut aqqartariaqarpoq. Oqartoqartarpoq taamaalilluni Tui tuiinnanngortoq nalinginnaasoq naatsumik papilik, meqquilu

silarliit arsakutut qalipaateqalersut ilorliillu qasertuullutillu aappaluttuullutik.

Guarani-indianerit Tuimut pisimasut ajuusaarutigisorujus-suaat, innerulli pissarsiarinissaa aalajangiutivissimavaat. Sorsuttartumik allamik toqqaaniarlutik naapeqqipput. Hr. Naraseq innermik tillinniarluni nammineq piumassutsimik nalunaarpoq, nalunnginnamiuk hr. Uruvùmi nuannannersuaqartussaasoq. 'Hr. Naraseq piumasaqarpoq sorsuttartoq inuusuttoq silatoorlu Seqineq ilagiumallugu. Marluugunik Seqineq hr. Uruvùmik allamut saasaalluni ikiuussinnaavoq. Nuannannersuaq aallartilersorlu tikiupput. Hr. Uruvùp innermik ikitsissalluni atortussani piareersarpari. Seqineq inuusuttoq tamanit takuneqarsinnaanngorluni saqqummerpoq sukkasuumillu hr. Uruvùp illuata tungaanut pisulerluni Hr. Uruvù ilassilerlugulu nunamut upperiasaarpoq toqusuusaarlunilu. Taamaalinerani hr. Naraseq toqqorterpoq susoqarnersorlu marsilerlugu.

Hr. Uruvùp seqineq uppittoq takuaa qaaqqusaminullu oqarluni:

“Utaqqilaaritsi, inneq uatsinnit tillinniarlugu toqusuusaarnersoq toqunersorluunniit qulakkeeqaartariaqarparput.” Taava hr. Uruvùp ikinngutini hr. Niviugak aggeqquaa, taanna tamak-kununnga tunngasunut immikkut ilisimasaqarpoq, Seqinerlu ilumut toqusimangersoq misissussavaa. Hr. Niviukkap misissugassani peqqissaaqaluni aallartippaa. Siullermik qarngatigut iseriarluni sorluisigut anivoq. Tulliani siutaata illuatigut iseriarluni illua tungaatigut anivoq. Taamaannerani Seqininnguakkuluk anersaarnaveersaarluni ilungersortorujussuuvoq.

Tulluussimaaqaluni hr. Niviukkap paasisani hr. Uruvùmut saqqummiuppa: “Naalagara, ilumoortumik toqungavoq.”

“Taava nuannanneq aallartinniarli,” hr. Uruvù oqarpoq. Taava inneq ikippaa, qaaqqusallu paarnat isserannik mamaqisumik najoqqaajutigalutik inneq kaavillugu qitillutik aallartipput. Tamarmik Seqineq puiorpaat taassumalu tamanna atorluarlugu

aammamik hr. Naratsip toqqorsimaffigisaata tungaanut isimmitsivoq.

Hr. Naratsip aqajaqquni uutsinngivillugu aamaq iipallappaa, tamannami sioqqutillaarlugu siorarpassuarnik iisimimagami.

Aamaq naarmioralugu hr. Naraseq tuaviinnaq guarani-indianerit nunaannut utipallappoq. Tikiukkami aamaq oriarppaa. Aamaq taanna atorlugu guarani-indianerit ikumatitassartik ikippaat. Oqartoqartarpoq taamaalilluni innermik atuineq aallartittoq.

Taamanerniillu aamma oqartoqartarpoq naratsit ajoqusersorneqartassanngitsut, qangarsuarmi sorsuttartuusimavoq qunusuitsoq guarani-indianerit innissaannik tillinniarli. Taamaamat ataqqineqartarpoq taaneqartarlunilu hr. Naraseq.

Boliviamiut unikkaartuaat allat atuarsinnaavatit uani ibis.dk/kulturogtro. Aamma tassani unikkaartuat oqaluttuallu pillugit atuarnermi suliassatut siunnersuutit takusinnaavatit.

Lezly

Lezly guarani-indianeriuvoq

ALLAGARTAI ASSITAALU: LISE JOSEFSEN HERMANN

Lezlymik ateqarpunga. 7-inik ukioqarpunga 1. klassimi atuartuuvunga. Angajoqqaakka qatanngutikkalu 7-it najuga-qatigaakka. Kisianni ataataga ungasissumi nunaateqarfimmi sulisarpaq. Taamaallaat sapaatit akunnerisa naanerini angerlartarpaq.

Suli taartoq makippunga. Ilakka suli sinipput. Illup silataani ikumatitaq ikippara. Taava ilakka itersarpakka. Tiitorpugut majsiniillu kinertulianik nerilluta. Uanga erruisunga.

Ullut tamaasa kukkukuut savaasallu nerlertarpakka. Nerisassaat nassaraangakkit ornittarpaannga.

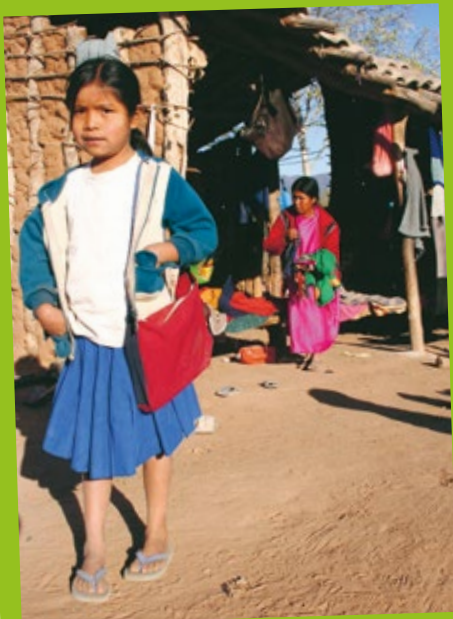
NUKARLIIT

Ullaakkut ermittarpunga. Illup saniani kuuffeqarpoq. Imeq nillertoq ermif-fimmumt kuuteriarlugu ermittarpunga. Taava errortanik atisalertarpunga.

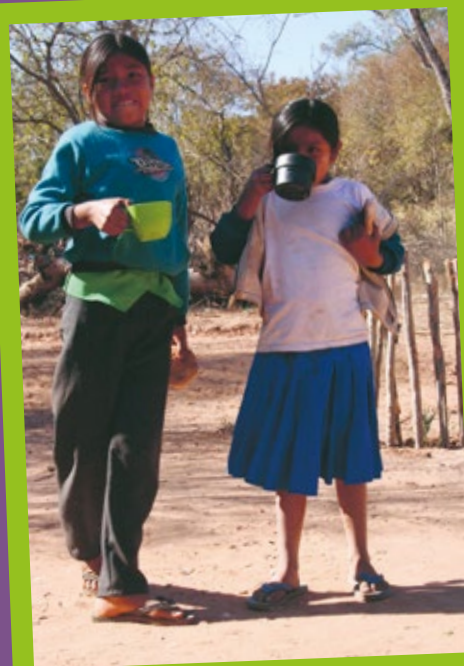
Taava atuariartarpunga. Aqqusinikkut pisulluni 10 minutsit ingerlasariaavoq.

Atuarneq nuannaraara. Atuarfimmi oqaatsit marluk ilinniarpagut. Spaniamiut guaranillu oqaasii. Guarani oqaasiuput uagut najugarisatsinni eqqaanilu taamaallaat ator neqartut. Angisuunngoruma napparsimasunik paarsisunngorusuppunga. Taava napparsimasut ajorunnaarsittassavakka.

Anitsiarpugut. Taava imigassatsinnik pisarpugut. Ullumi api imerparput. Majsinit saftiliaavoq kissartuq. Aamma ullumi iffiamik pivugut. Tassa ilaanni ullormut nerisartagatuakka. Atuaqatima ilai amerlasuut angerlarsimaffimmini nerineq ajorput; angajoqqaavi nerisassanut akissaqannginnamik.

Ikinngutiginerpaasara Marylinimik ateqarpoq. Atuarfimmi arsartaqaagut. Arsarneq nuannarinerpaasaraara.

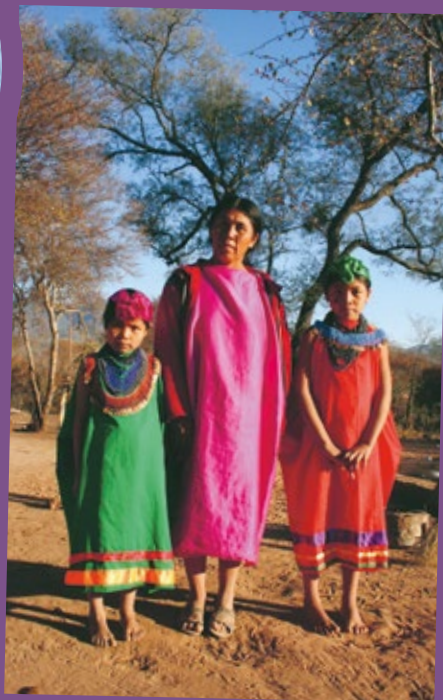
Atuarfimmit angerlaraangama nerisarpunga. Ullumi suaasat, majsit kukkukuuarlu nerivakka. Ilaatigunnaq ullup-qeqqanut nerisarpugut. Aatsaat ataata aningaasanik nassarluni angerlarsimagaangat.

Ukiut marluk siallingilaq. Taamaamat nuna paneremat naatitsineq saperpugut. Mikigallarama naatitsineq ajornangilaq.

Uagut guarani-indianeriuvugut. Guarani arnartaat takisuunik annoraqartarput. Ananaga takisuunik qalipaatis-sumik annoraqartuaannarpoq. Uanga aatsaat festerniaraangatta annoraara atortarpara. Annoraqaraani ujammit atorneqartarput. Ujammit sapannganit aningaasaasanillu sanaajupput. Kusanarniaraangama siilikimik tasseqartarpunga.

Taarsinnginnerani ilinniagasakka suliarisarpakka. Illutsinnimi qulleqangilagut.

Unnukkut illutta marluinnarnik iigaqartup qilaaqartullu silataani issiasarpugut. Ikumatitsisarpugut tiitorluta oqaluttuartaattarlutalu. Taarinnaavoq. Erniinnaq innassaanga.

NUKARLIIT

PIORSARSIMASSUSEQ UPPERISARLU

- Indianerit ileqqi, upperisaat upperisar-sionerminnilu ileqqulersuutaat pillugit ilinniarit
- Boliviamiut nipilersugaat tusarnaakkit qitillutillu
- Inuiattut atisaasa assingi takukkit namminerlu ilisseralutit
- Boliviamiutut nerisassiorit
- Boliviamiut unikkaartuaat oqaluttuaallu pillugit atuarit

Uani ibis.dk/kulturogtro -mi Boliviami indianerit kulturiat upperisaallu pillugit sammisat atuartitsissutit akimorlugit sammineqarsinnaasut pillugit siunnersuutit nassaarisinnaavatit.

Nalunngiliuk, Boliviami illoqarfiit pingaarnersaanni La Pazimi aqqusinermi niuffaffeqartoq taaneqartartumik 'Ilisiitsut niuffaffiat', tassani ilisiitsut angakkuartartut, imigassanik angakkuaatitalinnik akoorisartut tupinnartukujunnillu illit iluaqutigisinnaasannik tuniniaasartut?

Terianniaq Antonio

OQALUTTUARTOQ: C. I. HUACANAPI, ASSILIARTAI: MILLE ETTRUP KLEIN

Oqartoqartarpoq ukiorpassuit matuma siorna ullut ilaanni nunarsuarmi timmissat tamarmik qilammukakaasimasut. Tappavanimi nuannattoqarpoq nerisassaqarlunilu. Aamma qilammi naatsiiveqarpoq paarnarpassuaqarlunilu.

Ulloq taanna aamma terianniaq Antonio pisuttuaruoorpoq. Pisuttuaitilluni nattoralik qilammukalersorlu naapippaa. Nattoralip terianniaq Antonio qilammi nuannannissamik oqaluttuuppaa. Antonio nattoralik nassaqqulluni qinnuigaa. Antonio uteriisiinnarmat nattoralip tunuminut pisippaa marluullutillu qilammukarput.

Qilammut apuukkamik qitilerput. Kisianni terianniaq Antonio ingerlaannaq qasulerpoq. Taarsiullugulu nerisassanik naatsiiviullu paarnaanik nerilerluni. Tamaasa oqattaarpai unitsinnerlu ajulerlugit.

Sivitsulaartoq nattoralik aperivoq:

”Antonio, ingerlaqqissaagut?”

”Erniinnaq, erniinnaralaannguaq” terianniaq Antonio akivoq.

Kingorna nattoralik apereqqippoq:

”Antonio, ingerlaqqissaagut?”

”Erniinnaq, erniinnaralaannguaq” terianniaq Antonio akivoq.

Naggataatigut nattoralik utaqqikatappoq. Terianniarlu Antonio qilammut qimallugu nunamut uterpoq.

Paarnanik qaalivinnissani tikillugu nerereerami terianniap Antonio nattoralik ujalerpaa. Nunamummi ammukaattariaqarmani. Nattoralilli peqanngilaq.

”Qanormi iliussaanga?”, Eqqarsarpoq.

Nuersagassiassat allallu nassaarisinnaasani tamaasa atorlugit allunaasaliortoq. Taava allunaasaq atorlugu imminut nunamut ningilluni aallartippoq.

Aqqutaani papikuujaqqat takuai. Papikuujut ilaat allunaasamut qanittuararsuulluni timmivoq. Terianniap Antoniop takugamiuk kamalluni papikuujuuk oqarfigaa:

”Papikuujuuk græskaritut siggulik, allunaasap kittorarnissaa sianigiuk.”

Papikuujuup Antoniop oqaasii soqutigingilai. Qarluinnarlunilu:

”K’aal, k’aal, k’aal”. Ingerlaqqillunilu.

Kinguninnguatiqut papikuujuaraq Antonio – suli allunaasami nivingasoq qanittuaraallugu saneqquteqqippoq. Antonio suli kamannerulluni oqarpoq:

”Papikuujuuk græskaritut siggulik, allunaasap kittorarnissaa sianigiuk.”

Tamatumuuna papikuujuuk kamalerpoq oqarlunilu:

”Græskaritut siggunnik misigitissavakkit!”

Papikuujuuk Antoniop tungaanut timmivoq allunaasarlu siggumminik kittorarlugu. Terianniap Antonio nipaannaalluni nakkariartorpoq.

”Naaa...ukorsiiaa nakkarpunga! Tuffissanik ilisigitsi,” terianniap Antonio nillivoq.

Nunamulli nakkarpog, ungasissorsuar-miillu allaat nilliarpalunna tusaaneqar-sinnaasimavoq.

Terianniap Antonio qaarsumut tuppoq. Tunnera ima sakkortutigaaq allaat naavi sipillutik. Nerinikuusai tamarmik nunangaatsiarsuarmut siaruarput.

Oqartoqartarpoq Antoniop nerinikuusaasa sinnikui nunamit naajorarlutik puttussuutilersut. Orpiit puttussuupput, taamanerniillu nunarsuatsinni assigiinngitsorpassuarnik paarnarpassuaqalerpoq.

Qimaaffissaliaq

ALLATTOQ: ANNE-MARIE DONSLUND ASSILIARTAI: TOVE KREBS LANGE

A taasinnorneruvoq. Sinnattora pikkunarseruttortoq anaanap Anipaa tusaalerpara:

”Makinniarit...”

Siutikka akisimik asserpakka sequnngerlungalu sinnattora nangeqqinniassamat. Sinnattunni Magnus Viggolu ilagalugit qimaaffissaliap eqqaaniippugut. Isertarfia meeqqat anginerit am-marsimagaat paasivarput. Uangalu sorsunnersuarmit kingullermi sakkuusimasunik tassaniittoqarnerisq iserlunga takorusuttuaan-narsimavara. Betonip putuatigut illumut alakkarama, atinniip-put allunaasamik tummeraliat kanungarujussuaq atasut. Naqqani suugaluarnerisq qillaaluttoq takuneqarsinnaavoq. Erlinnartuutit!

”Peter, tassa MAKINNIARIT!” Anaanap aalaterpaanga. ”Inortu-issaqaatit.”

”Naamik,” nillivunga qipimmullu poortuullunga.

Nalunngilara taamatut siniffimmi nilliallungalu piguma meeraararaluttorujussuusunga. Eqqarsaatigilaariassagilli, uanga isumaqarpunga inuit sinnattuleruttortut itersaraanni tassaasq naalliutsitsineq. Ilami inuit piginnaatitaaffii pillugit allattukkani allassimasoqartariaqaraluarpoq - inuup kialuunniit iternissami tungaanut sininnissaq piginnaatitaaffigaa. Aamma isiginnaarutik-kut tusarnikuuara itisuumik sinittunik itersaaneq peqqinnartuun-ngitsoq. Inuunngooq inuuneranik sivikillisaataasinnaammat.

Anaanap qipeerpaanga.

”Soqutiginngiliuk sinimmik amigaateqarlunga toqussagalua-ruma illit pisuussagavit?” Anersaaruluffigaara.

Soqutiginngivippaa. Ernermi asasami toqungajalluinnarnera soqutiginnkilluaasarpaa.

Atuarfimmi qimaaffissaliaq puorsinnaangilara. Qangarsuarli taakkaniippugut. Mikigallaratta taakkani tigusaasusaarluta pinnguartaqaagut. Qummukajaaq ammukajaarluni arpaqattaarluni, silaannarissarfittullu sulluliat tunuikut toqqoqattaarluni nuanner-taqaq. Ilaanni sulluliat iluikut suaartaraangatta sullulianit allaniit akisuarpaluttoq tusaasarpaput.

”34, 78 123-mik amerlisaraanni qassiussava?” Ungasissumiit oqarpallattutut tusaavara. ”Peter, illit taanna qanoq kisippiuk?”

”Suna?” Allattaavikka misissulerpakka. Kisitsisit aalasutut ipput. Quppernerup tullianiipput, Camillap isussuffigaanga.

”Peter, Peter sinnattuaqileqaatinaasiit,” ilinniartitsisuma anersaarululluni oqarfigaanga. Allat tamarmik iluareqqusaangaaramik nappaasimapput. Kiagulerpunga aqerluusaralu nakkaallugu.

”4277,94”, aqerluusara tiguniarlugu sikittungalu Camilla isussuppoq.

”Camilla, Piitap natermi aqerluusamik ujaaseruusaarnerani tamatta tusaasinnaasatsinnik nipituumik oqaannarit.”

Atuaqatikka tamarmik illarput. Anitsiarnissatta tungaanut nerriviup ataaniikkusunnerugaluarpunga.

Iلامي isumaqaraluarpunga atuanninnissaq inuup piginnaa-titaaffigisariaqaraluaraa. Paasisinnaangilara sumut iluaqutaaner-soq. Iلامي, matematik sumut iluaqutaagami?

Anitsiarfimmi Magnus Viggolu målertarfiit tunuanni naapippakka.

”Qimaaffissaliaq ammarneqarsimasoq tusarpisiuk?” Viggo oqarpoq.

Uissannguleraluarpunga.

”Taamaattoqarsinnaangilaq,” nilliummivunga.

”Napparsimavit?” Magnus aperivoq.

”Naamik, naamik, sinnattoramaana ammarsimasoq..”

Viggo Magnusilu silanngajaalersimasorerpasillunga imminnut qiviarpup.

”Qernertormiut paasisaanngitsuutaannik oqalukkunnaarnarit,” Viggo oqarpoq.

Taama oqaraangat nuanniigisaqaara. Naak asuleerluni taama oqartaraluartoq. Isumaqarpoq qernertormiuunera akuerisariaqari-

ga. Qernertormioq, qernertormioq. Uumisaarluni taama oqartuaan-narpoq. Kisianni uuminartuun-gilaq. Kammagiippugummi.

Paaserusuppisiuk sooq amiga taartuunersoq? Meeravissiaa-gama.

Tassa taamanna paasivarsi. Afrikami taartumit pisuuvunga.

Politeeqarfiup tummeraanut pap-kassip iluaniitillunga ilineqarsimavunga.

Sutaqarnanga allagartannguamilluunniit naamik. Tassanngaan-niit meeqqat angerlarsimaffiannut pisimavunga. Taava anaanama aasimavaanga. Anaanama qaqortumik amillip. Anaanaga qernertu-mik amilik takoqqinnigisaannarpara. Anaanagali qaqortumik amilik oqartarpoq asagaanga. Aamma anaanama qaqortumik amillip asavaanga. Viggop arnaa pillugu taama oqartoqarsinnaangilaq. Taannami toqoreerpoq! Tamannali pillugu qinnngasaarneq ajorpara. Taamaattuunngilangami!

”Taakkunnaqisa?” Viggo aperivoq.

”Massakkt?” Anaanaga takorloorpara.

”Aap, mannami taama pikkunaatsigisoq,” oqarpoq.

Magnusilu immitsinnut isigivugut. Milaqarpoq aappaluttunillu nujaqarluni aamma illoqarfimmi oqilannersaavoq. Inersimasut ta-maasa qimassinnaavai, sikkilerninnit sukkanerusumik arpassinnaa-sarpoq, aamma illunut sianeqattaaraangatta angumerineqartigani qimaasinnaasarpoq. Uagali angumeritittuaannarpunga. Magnusi qungujuppoq eqqaasillungalu ANItsiartugut. Taava pingasuulluta arpaannaq ingerlavugut.

Qimaaffissaliaq atuakkanik atorniartarfiup tunuani orpinnik unguimasumiippoq. Ullukkt minnerit taakkani pinnguartarput, unnukkt anginerit taakaneerujoortarput. Taakanilu immiaaqqat puukuinik utertitassanik nassaasaqartuaannarpoq.

”Sinnattunni iserfigineqarsinnaasumik sulloqarpoq, allunaasa-

nillu tummeraliat ataanni erlinnaatutit illutik,” qanilliertortillugu oqaluttuuppakka.

”Immaqaana siulittuisinnaasutit,” Magnus oqarpoq.

”Qanoq aamma, taamaaliortoqarsinnaanngilaq,” Viggo oqarpoq.

”Illit naluat,” Magnus oqarpoq.

”Taamaattoqarsinnaasuuguni aamma ajunaarnersuit lottomilu kisitsisit makinneqartussat siumut oqaatigineqarsinnaasassagaluarpur, taamaaliortoqarsimanngisaannarporlu.”

Siornatigut sinnattorinikuusara Viggomut tunngasoq oqaatigerusunnginnakku oqaaseqanngilanga. Ukiut arlallit matuma siorna pisimasoq. Viggo mikigallarmat. Unnuaq taanna arnaa toqusoq sinnattorigakku, unnuaq taanna toqusimavoq.

Anaanaga oqarnikuuvoq napparsimasoq toqungajalersorlu nalunngeriarakku taama sinnattorsimasunga. Aammami taamaasimasinnaavoq, kisianni sinnattorivara, Viggomut pisut sakkortussaqimmata iluamik pisassagiga oqarfigigaanga. Taamaaniarlungalu neriorsorpara. Taannami sulii ikinngutiginiinnitsinnut peqqutituaavoq, uangami Viggo qatsukkaluaqaara.

Qimaaffissaliaq nuivarput orpiillu akornisigut arpaannaq isertarfianukarluta. Tassami ilumoorpoq. Putoqarpoq.

Putukkulli ammut itsuaratta suut tamarmik sinnattunniit allaanerupput. Naqqata tungaanut nalinginnaasunik tummeraqarpoq. Naqqaniipput orpiit pilutai nakkaanikut, matorlu matoqqasoq.

Anaanaga eqqaavara, nalunaaqutaararalu qissimillugu. Isaaq-qammerpugut. Naveerserujussuassaqaagut, anaanagalu pakatsis-saqaq.

”Ataataga oqarpoq ualimut matuneqassasoq, taava takunngitsuussavarput.” Viggop ataataa kommunimi aqqusinilerisuni naatsiivilerisunilu sulisarpoq. Taakku qimaaffissaliaq akisussaaffigaat. Peerneqarnissaalu oqallisiginikuuat.

Ualimummi matuneqaqqittussaasimappat soorunami taava atuarfiliaqqissinnaanngilagut. Massakkorpiaq misissortariaqarparput. Ilami sakkut tyskillu pillugit oqallitarnikooqaagut, aamma oqallisigisarnikuuarput saanikoqarlunilu erlinnaatuutinik takanaaniittoqarsimassasoq.

Magnus pissangarpasippoq. Pissangagaangami pississaajusattuinnangortarpoq.

”Illit siulliuniarit,” putup tungaanut ajaatigalunga oqarpoq.

”Illimmi maaneereernikuuvutit.”

Aali aatsaannuaq sinnattora upperinngikkaa. Oqaaseqanngilanga niimalu illua putumut pulatillugu. Anillaqqinnissaq ajornakusuussaqaq. Pequliallunga iserterpunga tummeqqanullu pissillunga. Ilakka isussukuluuppaluttut tusaasinnaavakka. Matup tungaanut ingerlanitsinni imminnut qiviaqattaapput. Tassa Viggo taamaattarpoq. Magnusilu avisaartinniarsarisarpaatigut.

Viggop matup tigummivia tiguaa. Tamatta parnaaqanissaa ilimagigaluarparput. Parnaqaanngilarli, neeqululluni ammarpoq.

Oquup pujoralaallu tikkat sorldunniit isaavoq, saatungerpullu taarinnaviuvoq. Magnusip oqarasuaatimi qaammartartutaanik inip ilua seqersaarpa. Soqaavinngilaq. Erlinnartuuteqanngilaq, sakkooqarani toqungasunillu sakkutooqarani.

Qimaaffissaliaq ilua tungaanut alloriaqqaaratta nissukka sajuput pukusorala nillertuinnangorluni.

Maanimiuna aamma susunga? Maanna oqaluttuarisaanermi sorsunnersuaq kingulleq pillugu atuartussaagaluarpuq, kiisamilumi ilinniakkernikuugaluarpunga. Aammami Camillap tammaasimassavaanga.

Magnus siulliulluni inimit tullermut iserpoq. Nangaasunnguamik malippara. Klaustrofobeernartupilussuuvoq. Timmisartut qulaa-vaaneranni inuit qanoq ilillutik maaniissinnaasarsimasansersut paasisinnaanngilara. Naviananngitsoorsinnaanngilarmi. Qaartartummi qimaaffissaliaq eqqorisaarsimagaluarpagu? Nakkaasimassaluarpoq inuillu matorlugit!

Tassaannaq taarinnangorpoq. Magnusip qaammartartoq qamissimavaa.

”Magnus?” Oqarpunga. Akisoqanngilaq.

”Viggo ...?” Akisoqanngilaq.

”Tamaani arlaanniittusi nalunngilara,” oqarpunga nipaalluinnarneralu nuannarinagu niperujuulerlunga.

”Kakkaak ini nipiginnarmat,” oqarpunga uinngiarlungalu.

Kisianni oqalunnera uingiarneralu akisuallutik tammariartuaaginnarput. Aqqaamallunga tusaaniarsaraakka. Sumilluunniit nipeqanngilaq.

“Okey, paasivassi ...” oqarpunga iigarlu satsillugu ingerlalerlunga. Iigaq maniinakuttoq attuuavara. “Nuanninngilaq, qaammartartoq ikeqqinniaruk.”

Taamaalisorlu illarnipalaaq amiilaarnartoq nipitoqisumik tutsiuppoq. MUHAHAHAHAHA...

Nipi amiilaarnartumik ajorpasissuseqarluni tutsiuppoq.

Ini nilliarpalussuarmik ulikkaarpoq.

Magnus nilliavoq, Viggo nilliavoq uanga nilliaavunga, matumullu qaarmarngup tungaanut arpaliulluta, siulliuniutiinnaq tummeqqakkooriarluta immitsinnut nutsuttaalluta putukkut nakkaasaanaq anillakaappugut.

“Suisiuna?” Aperivakka tunumullu qiviarlunga.

“Sangatak,” Viggo ammut isigaluni oqarpoq. Qarlii quumik masattuinnaapput.

“Uaguungilaq.” Magnus nikuinniaatigaluni anersaaruluppoq. “Uagut nuannariinnarlugu qaammartartoq qamipparput, aappaali uaguunngilaq.”

Taava qimaaffissaliap qaavaniit illarpaluk tusaalerparput. Tappikaniippullu Anders, Camilla atuaqatittalu sinneri illarlutillu.

“Tupaqaasi?” Anders suaarpoq. “Utoqqatserpugut, siulliullusiuna maangariarassi tupassaalaarissi. Muhaha ..”

Camilla aggerpoq.

“Qanoq ilillusi maanngassasugut nalunnginnasiuk?”

Viggolu Magnusilu immitsinnut isikkuppugut. Taava Magnus qungujuppoq:

“Piitamuna sinnattorisimagamiuk,” oqarpoq.

“Sinnattorigakku?” Aamma Anders isertarfiup killinganut pisimasoq aperivoq.

Anngaavunga oqarlungalu sinnattunni aamma allunaasanik tummera qaraluartoq erlinnartuuteqarlunilu, kisianni isertarfia sinnattunnisut ittoq.

“Kakkaak,” Camilla oqarpoq qungujullungalu.

Anders anngaavoq. “Taavami siulliullusi isersinnaavisi soqarnerlorlu uatsinnut takutillugu?”

Magnusilu immitsinnut nakkuppugut. Viggo sikingaannarpoq. Qarlii masaqaat. Ungasissumi najugarpoq ataataatalu susimanersoq paasisinnaanaviannngilaa.

“Magnusip ilagerusuppaasi,” oqarpunga. “Uagut Viggolu pisasaqarluta angerlalaassagatta.”

Marvin

Sølvisiorfiup tiaavulua

ALLATTOQ ASSILIISORLU: LISE JOSEFSEN HERMANN

Aqqaninngorpoq, Marvinnillu paaavimmi sulinera aallartippoq. ASeqernup qinngorneri sakkortuut nukappiaqqap amianut taartumut torarput, qaarusummullu isinnginnermini illoqarfik Potosí naggammik qiviarpaa. Paaavimmut pulaniaraangami poqqaarta-riaqartarpoq. Taaqimmat qaamigut qaammartartoqarpoq. Nunap iluani torsuusat amilimanersaatigooraangami ilaatigut paarnqortariaqartarpoq. Qaarusuup ilorpariartuaarnerani silaannaap allanngoriartuaarnerani anersaartorniarnera ajornakusooraluttuinnarpoq. Ipianngunaannartumik kiappoq, aammaluunniimmi qaqqat iigaani quppatigut aalaq kissartog isaagami.

Paaavik illoqarfiup Potosíp - nunarsuarmi illoqarfiit qutsinnerpaaniittut ilaata, qaqqaaniippoq. Illoqarfik immamiit 4 km-it sinnerlugit qaffasitsigisumi siaruarsimalluni ippoq. Marvin, ataatata qatanngutaalu sisamat qaqqap qeqqata missaani najugarput. Marvinnip arnaa ukiut marluk matuma siorna toqukkut qimagusimavoq. Taamanerniillu Marvin ataatanip pilersueqatiginiallugu qaarusummi sulisariaqalersimavoq. Marvin 14-inik ukioqarpoq. Ilaqutai tamarmik paaavimmi sulisarput. Angutaa quersortuaannarpoq. Qaarusuup nappaataanik taaneqartarpoq. Paaaviup iluata silaannaluttup pujoralattullu ukiut 35-it najuussornerata puai aserorsimavaat.

Marvinnip qaarusummi sulinini sakkortugaa. Qaartiterineq nuannarinerusarpaa. Qasseriarluni qanngorpallannersoq kisittuaannarpaa. Qaartartut tallimaappata qanngornerit tallimaasariaqarput. Taamaattoqanngippat aatsaat aqaguani uterfigineqarsinnaapput. Ukiutoqarsiutitut ipput. Qaanngitsoortut orneqqinneqaqqusaanngillat.

Kokat pilutaannik puussiamik nassarpoq. Qaarusuup iluani sulisutut allatuulli kokanik tamuaaqartuaannarpoq. Taamaalilluni portusuummiinneq inuunilunnarsineq ajorpoq, aamma kaanneq qasunerlu malunnarunnaartarput. Boliviami indianerit kokat pilutaannik tamuaneg ileqqutoqaraat.

Qaarusummi ilummut ingerlalaaraanni ineeraasannguaqarpoq. Marvin allorassaaqaluni taqqamunga iserpoq. Taqqamaniippoq inuusaasaliaq eqqumiitsoq, pappiqqanik qipisulianik qalipaatisissunik ujamilernejarsimasoq. Tassa El Tio – Piiaviup Tiaavulua. “El Tiop paariniassamatigut piiavimmut isertinnata pilliuteqarnissaq puiunngisaannarparput,” Marvin ataqinnippalulluni oqaluttuarpoq.

Oqartoqartarpoq El Tiop Pacha Mama – Nunarsuaq Anaana – nularigaa. Taamaammat arnat piiavimmi suleqqusaanngillat. Nunarsuaq Anaana ningaqinammat. Marvin nip puussiaq kokat pilutaannik imalik tiguaa aamma puiaasaaqqamik imigassamik nakorsaataarniarfimmeersumik nassarpoq. Cigaritsi ikippaa. El Tiomullu pilliinini aallartillugu.

“Isinnut, aatsitassa qarfiit takusinnaaniassagakkit. Talinnut sakissannullu, aatsitassanik piiavimmi narsarpoq. Isikkannut, qaarusummiit ajorata anisinnaqqulluta. Usunnut, kinguaassiorsinnaanerput piginnaqqullugu.” Marvin pilliinermini ileqqulersorami ilumorsaaqaaq.

Peqatigitillugu El Tiop kiinaa imigassamik serpartarpaa. Aamma kokat pilutaannik sanianut ilisivoq. Naggataatigullu cigaritsi ikumasooq sigguinut ilillugu. Qaarusummi sulini aallartitsinnagu pinerit tamaasa taamaaliortarpoq.

Qaqqaq, Marvin nip suliffigisaa Cerro Ricomik ateqarpoq. Qaqqavaoq pisuusutininik ulikkaarnikoq. Nassaarineqaqqaaarami sɔlvimik ulikkaarpoq. Cerro Ricomi piaavik siulleq 1545-mi - ukiut 466-it matuma siorna - ammarneqarpoq. Taamani Colombia Spaniamut nunasiaataavoq. Potosí ima sɔlveqarsimatigaaq, allaat nunarsuarmi illoqarfiit pisuunersaattut isigineqarluni. Taamani Potosími piiavinnit pisuussutit tamaasa Spaniamiut Europamukaassortarpat. Taamanimi allaat qaqqaq nunarsuup pisuussuteqarfissuutut isigineqarpoq. Ullumikkut qaarusuk sɔlveerutingajassimavoq. Qaarusummi sulisartut aatsitassat akikinnerusut kisingajaasa nassaarisarpaat soorlu zinki, ullullu ilaanni annertuumik nassaarnissartik sulisartut suli neriuutigisarpaat.

“Ikinngutima ilaat piiavimmi quppamut 50 m-itut ititigisumut nakkarnikuuvoq toqulluni. 16-iinnarnik ukioqalerpoq. Taamaammat piiaviup iluaniikkaangama mianersortaqaanga. Maaniinneq ulorianartuuvoq.” Marvin nip tamanna eqqartoraangamiuk nuannaarunnaartarpoq. Nammineq arlaleriarluni ajutoornikuuvoq. Qujanartumilli uloriananngitsunik.

Marvin ilorpasinnerusumut ingerlavoq. Taqqamani suleqataata aatsitassarpasuit kaatarlugit piiarsimavai. Annissuilerpat Marvin nip ikiussavaa. Marvin nip aatsitassat nammattakkaminut ikiorarpai. Taqqamani zinkeqarlunilu sɔlveqarpoq. Marvin nip 30 kg-ikkaarlugit nammassinnaavai. Anisarfiup tungaanut ingerlalerpoq. Piiavik ammut sivingasuugami 150 m-inik appasitsigisumiip-

Qaarti-
terisoqa-
raangat
Marvin ip
nuanna-
rinerpaa-
sarpaa.

El Tio

poq 350 m-inillu ilorpasissuseqarluni. Marvinnip erninnaq pīaa-viup ammaneratigut seqernup qaamaneri isigisinnaangussavai. Akunnerup affaa atorlugu akuutissat silammut ingerlanneqartar-put. Ullormut 300 kg-it missai assartortarpai.

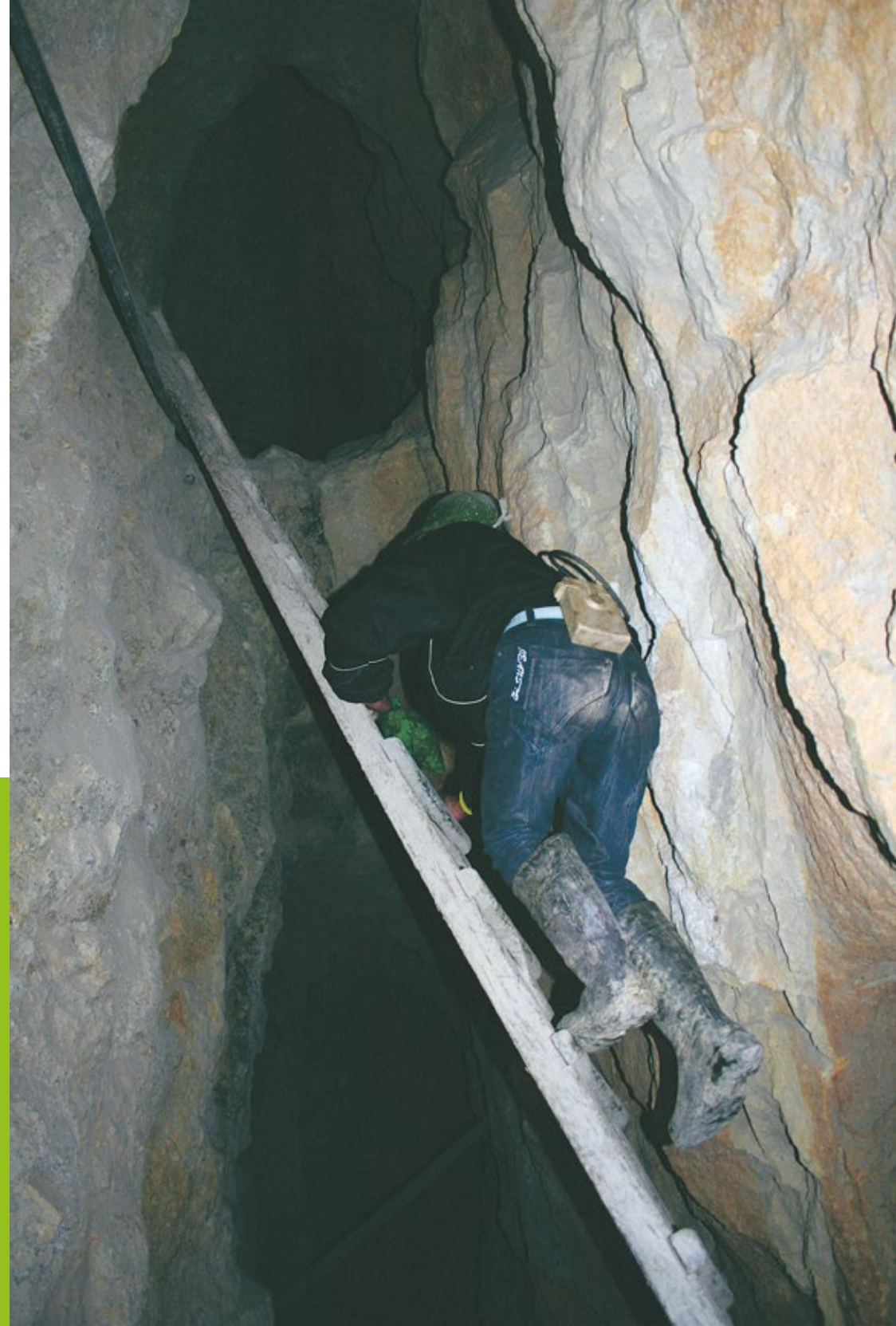
Maanna ualikkut sisamangorpoq. Maannalu Marvin atuariarta-riaqalerpoq. 7. klassimi atuartuuvoq. Unnukkut arfineq-pingasuniit qulit-qeqqata tungaanut atuartarpoq. Akunnerit tallimat pīaavim-mi sulereersimasarami eqeersimaarnissaq ajornakusoortittarpaa. Marvinnip qasunini akiorniarsaraa.

Atuareerami qaqqakkut qummut tuaviinnaq angerlarpoq. Siunissami takorluukkani pillugit angunni oqaloqatigaa.

“Uanga ilinniarusuppunga, qaarusummi sulinanga takorna-rissanik angallassisartunngorniassagama. Qaarusummi sulineq sakkortullunilu ulorianartuummat, takornarialerisuuneq nuan-nernerussangatippara.” Takornarialerisunngornissani eqqartoraangamiuk Marvinnip kiinaani taartumi isai assut nuannaarpasi-lertarput. Takornarissanik angallassisartuunermit qaarusummi sulineq akissarsiaqarnarnerugualuarpoq. Taamaakkaluartoq Marvin takornarialerisutut sulerusunneruvoq. Navianartuunngilarmi. Aamma angutaa isumaqarpoq takornarialerusunngoruni ajunngin-nerussasoq.

Cerro Ricomi 350-inik pīaaveqarpoq, taak-kunani inuit 8000 missaat sulisuupput. Taakkunanga 2000-ini amerlanerusut Marvinnituulli meeraapput. Qaarusuup iluani gassimik aniasoqarsimagaangat, imaluunniit ujaqqanit nakkarfigitittoqar-simagaangat toqusoqartuaannarpoq. Aamma ilaanni qaartartut qaarnerini qanippallaartumiittoqarsimagaangami toqusoqartarpoq. Ukiut tamaasa Cerro Ricop qaarusuini angutit meeqqallu 25-t toqusarput.

PINNGORTITAQ SILALLU PISSUSAA

- Boliviap nunataa pillugu ilisimasaqarnerulerit
- Kiattup orpippassui paasissassarsiorfigikkit
- Boliviame nunap pisuussutai pillugit ilinniarit

Uani ibis.dk/naturogklima Boliviame pinngortitaq silallu pissusai qulequtaralugit sammisat atuartitsissutit akimorlugit sammineqarsinnaasut pillugit siunnersuutit nassaarsinnaavatit. Boliviame nunat immikkoortui assigiinngisitaartut, klimat assigiinngitsut silallu pissusaata allanngorarnerata Boliviame inuunermut sunniutai pillugit paasissutissanik nassaarsinnaavusi.

Nalunngiliuk, Boliviame illoqarfiit pingaarnersaat La Paz nunarsuame illoqarfiit pingaarnersaanni qutsinnerpaamiimmat? Illoqarfik qaqqanik nuummikkut aputitalinnik ungeneqarsimalluni immamiit 3600 4000 m-illu akornanni qatsissusilimmiippoq.

Ikinngutiginnerup qilerutaa

ALLATTOQ: METTE FINDERUP ASSILIARTAI: SUSSI BECH

... Emmy Leander Nielsenip ullorsiummini assigiinngitsorpassuar-
nik allaffigisimasaanit

A naanama sorsuutigiuartuarnikuuaa sunngiffinni soqutigisannik
Asammisaqarnissara. Tamanna uanga paaserpiarsinnaangilara,
ilami soqutigisakka amerlaqimmata. Assersuutiginnarlugumi
nalaarsaarfimmi nalaasaarjuorneq sungiusarnikuuara. Nalaasaar-
fitsinnimi kajortumi qaamasumi nalinginnaasumik nalaasaarsin-
naavunga. Aamma iigarfiani ikusiffinilu nalaasaarsinnaavunga,
ilami taamaaliuutigalunga ALLAAT fjernsynersinnaavunga.

Fjernsyni sammisartagarpassuarma ajunngivissut ilagaat.
Ilaatigut nangeqattaartoq “Nivissat & Kusassaatit”-ini pisimasut ta-
maasa malinnaavigisinnaavakka, aamma “Teenage Ghost Detective
High School”-imi inuttat tamaasa ima nalunngitsigaakka, ilami pi-
lerisaaruterrajuit siulliit suliluunniit aallartinningsut, aallakaatitap
aallartinneraniit 10 minutsit ingerlareerneranni EQQORIARSIN-
NAASARPARA kina toqutsisuusimanersoq (paaserusunneqassappat
inuttat 86-iupput). Nalaasaarneq nangeqattaartullu sunngiffimmi
sammisassanut ilaapput, sivirusumik ilikkarduarniagassasut,
taamaamat ullut tamaasa sungiusartarpakka. Ajoraluurtumilli
anaanama tamakku suunngitsutut isigai.

“Emmy, aneerlutit timit atorniaruk. Meeqqanik allanik naapit-
sillutit. Ilikkagaqartariaqarputimmi!”

Fjernsynerlungali toqutsinernik paasiniaasernerit aamma
inuusuttuaqqanut allanuj ajorniartarnerit pillugit ilinniagaqarujus-
suartarninnik nassuiaanniaraluaraangakku iluaqutaaneq ajorpoq.
Aamma kammaginerpaasama Kittip aggikulanera nalaasaaqatigisar-
neralu pillugit oqaaseqaraluaraangama iluaqutaaneq ajorpoq.

Anaanap allamukartittarusuppaanga. “Soormi spejderinngoruit?” Ippassaq aperivoq. “Minnerugallaravit nuannarisorujussuat!”

Taama oqarmat, soorlulusooq issiavigisanni ataatsikkut meqqoqarlunilu, qummoroortartoqarlunilu poortanik tegnestifteqarsimasoq, nalaasaarfimmiit pissippunga suaarlungalu: “ARNARNGAA – SILAQARALUARPIT – QANOQ – NUANNIIGITIGIGA- EQQAA-MANNGINNAKKU?” Eqqarsarpasilluni isigiinnarpaanga oqarlunilu: “Naa ...” iggavimmullu igaani uterfigalugit.

Nunarsuarmi spejderit assigiinngitsut arlaliupput, uagulli illoqarfeeqqatsinni mikisuararsuarmi Karleagerimi taamaanngillat. Maa-niittut ataasiinnaupput. Taakkulu qorsuupput. Igalaasartuulinnik kusanartunik qungasequteqarput, saveqartarput uniformimikkullu sukcut tamaana pikkorissutsiminnut saqqarmiunik mersortiteriffigisimallutik, nørdepalaaralutik ajorpallaanngillat, taamaamat ukialuit matuma siorna anaanap ilanngutsinniarmanga akuersinikuuvunga.

“Spejderiunermi ajornanngitsoq. Atortorpassuaqartariaqanngilarmi,” qungujullunilu, taamatummi oqarsinnaalluarpoq, savimmi atornikoq pisiarisimavaa tujuulussaralu qorsuk aanannut nuersartissimallugu, qalipaataa eqqaasanngikkaanni, uniformineqartartunut assinguaanngilaq. “Nuannarissagukku uniformivimik pisaarumaarputit”, oqarpoq. Inimulli isiinnarlungali aanaap tujuululiaa torrallataanngitsoq paasivara. Niviarsiaqqammi assigeeqqissaanik uniformip kiatitaanik- kaasarfilinnik attatilinnillu atorput. Aamma tamarmik talitaanni sanileriiaanik saqqarmiuarasaqarput, uangalu kukkulluinnarsimasutut talikkullu tamataqanngivissutut misigisimavunga. Niviarsiaq ataasiinnaq ukioqatigaara, taannalu atuarfimmi namminersortumi atuartuummat aamma ilisarimanngilara, ilaalu nukarliuneroqaat angajulliunerujussul-lutilluunniit. Karleageriuna illoqarfik mikingaarmat sunulluunniit holdiliussagaanni paarmortuniit utoqqalinersialinnut ataatsimoor-tikkaanni aatsaat holdiliorqarsinnaasoq.

“Aluu Emmy, Ullamik ateqarpunga, spejderinilu siulersuisoraar-ma. Uanga nammineq ukiuni 24-ni spejderiunikuuvunga, NUAN-

NERSORUJUSSUVOQ!” Iserama siulersuisoq oqarpoq.

Ilaalu tamarmik isumaqataangaaramik niaqutik katangajal-lugit sikisaarput, taava eqqarsarpunga neriullungalu Ulla ilumoor-simassasoq. Nuannarinngisamummi ukiut 24-t ATORNEQARSIN-NAANNGILLAT.

“Arlarsi Emmyp uniformiani taamaattussaanngitsumik ta-kusaqarsinnaava?” Ulla nuannaarpasilluni qataajaqisumik oqarpoq. Putukkunniit nutsama nuuinut aappillerujussuarpunga. Isu-maqartaraluarpunga spejderit siuttui inoqatiminnut pitsaasumik pissuseqartussaasut.

“Allamik kiategartussaagaluarpog!” Niviarsiaq mikisoq kigu-tai anillangasut oqarpoq.

“Taanna pinngikkaluarpara,” Ulla qungujulluni akivoq.

“Alapernaarsuisinnaanermut saqqarmioqanngilaq,” alla oqar-poq.

“Ilumoorputit Viktoria, taanna aamma eqqarsaatiginngikkalu-arpara, tullissaanimut arnaata taamaattumik pitsitissajunnarsivaa,” Ulla oqarpoq.

“Savini illua tungaaniitippaa,” pingajuat oqarpoq, taannali aamma Ullap pisimangilaa, nangiinnarluguli nassuiaappaanga saveqar-nissamat uppersaammik pitinnanga saveqaqusaanngitsunga. Oqarsinnaavungali isikkunnut tunngatillugu nuannarerpasivillugu kukkusunik amerliartuinnartunik taaguinerat spejderitut aallartin-ninnut nuannequtaangilluinnarmata.

“Qungasequtaa kukkusumik qilersimavoq,” naggataatigut niviarsiaqqat anginersaat oqarpoq. Isumaqarpunga uanniit ukiut pingasut missaannik angajulliunerusoq.

“Sofie ilumoorputit!” Ulla tulluussimaarluni oqarpoq, allaam-mi Sofie eqqortumik akineranut saqqarmiuisa ilassaannik tunis-sasoralugu ilimagileralarpara. “Qungasequtinimi IKINNGUTI-GIINNERUP QILERUTAATUT qilersimangilaa.”

Ikinngutigiinnerup qilerutaa tassaasimagunarpoq - qanorluunniit inuttut assigiinngitsigigaluaranni ataatsimuussutsimut takussu-tissaq. Niviarsiaqqammi aamma pitsaasaaraluaqaat, qanorlu ilius-sanersunga ilinniartinniarsarigaluarlunga. Ilungersoyalungu Ullap oqarneratuut qungasequtima isui imminnut putoqquteqattaarlugit qilerniarsarigaluarpakka, kukkusaqattaaginnarpakkali.

“Aammami nammineq atorlugu nalunarnerusarami,” Ulla oqarpoq. “Sofie qaagit, taarsiullugu illit qungasequtit Emmyp qilerniarsarissavaa. Taamatut ajornannginnerusarpoq. Ilikkarpagu nunaannarmut pisuttuassaagut.”

Sofie piariipallappoq, uangalu oqara anillatsilaarlugu, Ullap oqarneratuut putoquttaaralungalu qilersuilerpunga. Ilattalu tamar-mik qimmiaqqatullu querusuttorujussuartut MAANNAKKORPIAQ pisuttuartaariaqavissutut isikkoqarlutik kaajallaqqammatigut uip-pakjaalerpunga.

Nalunartupilussuovoq. 0.klassiugallaramalu pisimasoq eqqaaria-saarpara, taamani kamippama singii qilersinnannginnakkit pisut-tuurtunut ilaaqusaangilanga (ippassaammat qiartalerlugu uterii-serama kamippannik vecromik nipitillugit qilertagaanngitsunik singilersortakkanilli pisinissannut akuerisaavunga). Imminullu - spejderit inaataanni biibilimik tigumiarlunga kanngusunne-

rullu qungasequtaanik qilerneqanngitsumik qungasequteqarlunga – ilama nunaannarmi peqqinnarneraqisaminni pinnguarne-ranni-kiserngoruttunga takorluuleriasaarpunga. Taamaariarmat qungasequt sukaameriarlugu Ullamut `NAAMMASSIVUNGA`-mik oqarnialeruttortunga Sofie ipiaangorpasilerpoq qungatsinilu pas-sutilerlugu.

“Una ikinngutigiinnerup qilerutiginnigilaa,” Ulla oqarpoq So-fiemukarlunilu. Ilumoorneraannarsinnaavaralumi. Maanna Sofiep kiinaa aappaluttuinnanngorpoq isaalu immatserlutik. Iluamik qilersimassagukku taaguut - ikinngutigiinnerup qilerutaa – taaguu-taasimassaaq tulluutinngivissoq. Ullap uisakjaarluni qungasequt nutsuppaa. “Emmy, sukangasoorujussuarmik qilersimavat,” oqami-voq. Suli qungujulavoq. Qungujulaniarsuartutulli isikkoqalerpoq.

“Maannakkorpiaq peerniarpara.” Sofiep nipaa uippallerpasip-poq, sulilu mikinerit tasiorlutik kaajallaqqavaatigut.

“Qilerussaaneq ajornaqaaq. Kittorartariaqarpara,” Ulla oqar-poq. Spejderinummi siulersuisuugami. Uagut iggavimmuut qiuu-tinik aallissagaluartugut, taassuma savini gitaritut angitigisoq qitequmminiit ammuppaa. Ullap kittoraaniarnerani Sofie qarso-raluttuinnarpoq. Qujanartumillu qungasequt kittorapallappoq arlalinngorlunilu natermut nakkarluni. Qilernerale, soorlulusooq kittorarneqarusugani, suli iluitsuulluni natermiippoq. Sofiep qun-gasini tagiartorpaa. Aappaluttuinnaavoq. “Qungasequtiga,” isussup-poq.

“Imaatt... uanga piga pisinnaavat .. nutaaviuvoq,” oqapallapunga. “Suliluunniit qilerneqarnikuunngilaq.”

“Emmy, illit nammineq nutaamik pisaaruit pitsaanerussagunarpog, ikinngutigiiinnerullu qilerutai kingusinnerusukkut ilin-niarlugit,” Ulla oqarpoq. “Ilaanni minnerit ... aah aallarterlaat ... qungasequtaat ringimik qilerutsiinnartarpavut.” Ila illakuluppallut-tut tusaavakka minnerillu qissimillugit .. taakku qungasequtsersi-mapput, soorunami ikinngutigiiinnerup qilerutaanik iluasaavillugu qilersimasunik. Niviarsiarapalaat!

Naak qungasequteqanngikkaluarlunga akueriteqqarlunga pisut-tuarnermut ilaavunga. Spejdereqatikka nuannisarpaseqalutik Ulla ingiaqatigalugu Niels Helmersenip narsaataanukarput, ruuanillu nutsuilerlutik. Paatsuungaqalunga kinguleruppunga, Ullalli aggeq-qullunga ussersorfigaanga suaarlunilu: “Emmy qaaniarit AKUERI-SAAREERPUGUT!”

Narsaatip illuatungiinnaani ruuat 5 milliardit missaat naasi-mapput, qularinngivipparalu Niels Helmersenip ruuat arfineq-pingasut tigugutsigit maqaasnavianngivikkai. Takorlooriarfissaqar-tinngilarali taakku ruuat sumut atussanerigut.

“Ruuanik naneruarfiliussaagut,” Ulla tulluussimaarluni oqar-poq.

“Ruuanik naneruarfiit?”

“Aap, ruuat ilui piiassavagut naneruserlugillu,” Sofie oqarpoq.

“Paaserpianngilara sumut atussanerigut, sunami ruuanik na-neruarfiit torraqutigigamikku? Tipeqannginnamik?”

”Tassami tipeqalaarput, kisianni aatsaat uatsilaaq tippassapput. Nammineq naammassisaqarluni ila nuannertaqaaq. Aamma illit nammineq savinnik suliarisinnaavatit. Kusanartumik suliarigukku saveqarnissamut uppernarsaammik pissaatit. Naneruarfillu ineeq-qanniititassat angerlaassinnaavat,” oqarpoq.

Ruuanik naneruarfiliorneq misilinngitsoorpara. Ataasinngorneru-nissaanut naneruarfiliornissaq nuutsinneqarpoq, tassami spejderit-pisarnerrattut pisuttuarujussuaannaratta, uanga spejderituulli qasujaassuseqannginnama toqutigingajalluinnakkannik. Ataasin-

ngornerullu tulliani aggeqqinngilanga. Spejderitummi misiliinera nuannerpallaanngilaq, ilami aamma qullinnguara Ikea-mi pisiaq ima nuannaritigaara qaquguluunniit ruuanik naneruarfiliamik taarsernaviarnagu.

Ullap allattukkat angerlamut nassartitai anaanamut takutik-kakkit anaanama qulariunnaarpaa spejderitut inuuneq uannut sunngiffimmi sammisarissallugu tulluarpallaanngitsoq.

”Sunaana?” aperivoq.

”Tulliani sapaatip akunnerata naanerani tammaarsimaariarnis-samut nassatassat allattorsimaffiat. Ullut 14-it qaangiuppata.”

”Kisiannimi novembariuvoq!? Novembarimi tuperiartoqarta-rami?”

”Soorunami, silaannarissuup ataani. Ullali oqarpoq, pinga-soriaammik sakkortussulimmik puatsigut nipititsinianngikkutta atortussagut ajoquteqanngilluinnartariaqartut, namminermigooq uniformiini saqqarmiui puanni nipititsinermut ikiuinissamut taa-maallaat marloriaammik sakkortussusilimmut killeqarmata.”

Anaanap allattukkat isiginnaarpai, siniip-puua masammik pitarneqarsinnaanngitsoq, atisat eqaarsaarutaasinnaasut oqortut, imerfiit, qaammartartoq, qaqorsaataasivik, alersersuit allarpassuil-lu, tamakkuninngalu panini nalaasaarfimmiuaravissuaq siornatigut pitsissimanngisaannarpaa. Akisoorujussuussapput.

Pukutsuni kumippaa. ”Kakkaak amerlammata ... Emmy, malu-gisinnaavara spejderiuneq nuannarinerpaasarinnngikkat.”

Anngaavunga.

”Allamik pileriginerusaqarpit .. tassami sunngiffimmi soqutigi-saqarnissaq pingaartuuvoq!”

”Massakkorpiaanngitsoq ... imaassinnaavoq upernaamut ar-laannik nassaartunga.”

”Taavami utaqqimaalaarniarta.” Anaanap allakkat iliitigalugit oqarpoq. ”Ulla sianerfigilaalerpara aperalugulu arlaata tujuulut pisiarerusunneraa. Atorneqarpianngilarmi.”

Pisiniartoqanngilaq. ●

Miguel & Nelson

Asanninnermik erinarsuut

ALLATTOQ ASSILIISORLU: LISE JOSEFSEN HERMANN

Nukappiaraq taartoq qaqqap sivinganersaatigut qummukarpoq. Andes-ip qaqqarsuisa kaajallassimavaat. Nersussuit siutituullu arlallit savarpassuillu kingornanni pisuppoq. Nelson 11-nik ukioqarpoq. Meeqqap erinaanik nipparilluni erinarsorsuataarpoq, oqaasertaalu erinarsuummut assut tulluuppallupput. Nipaa ilaan-ni anorimit nillertumit sakkortuumillu aanngartinneqartarpoq. Taammaammallu erinarsornerata quechuatoornera tusaaneqatsi-arsinnaasarluni. Quechuat indianerit oqaaseraat. Ukioq kingulleq ikinngutaata erinarsuummik taassuminnga ilinniartippaa. Eri-narsuutit quechuatoortut amerlasuut Nelsonip nalunngilai. Ar-fininngorneruvoq, Nelsonilu atuartussaannigikkaangami ilaqutariit uumasuutaannik paarsisarpoq.

”Uumasunik paarsigaangama erinarsortaqaanga. Taava qanor-luunniit nipitutigisumik erinarsorsinnaasarpunga. Uumasut kisi-mik tusaasinnaasarmangga ittoornarneq ajorpoq”, Nelson oqalut-tuarpoq ittoorpasilaartumillu qungujulluni.

Nelsonip eqqaamiuisalu Pacha Mama – Nunarsuaq Anaana - upperfigaat. Assigiinnangajappaa soorlu inuit allat Guuteqarnera upperisarigaat. Naammagisimaarinnillunilu nuannaartuaannar-niassamat assigiinngitsunik ileqqulersortarput. Piliifigisarpaat. Erinarsorfigisarpaat. Erinarsuutit ukiup qanoq ilineranut naleqqus-sarsimasuupput. Soorlu assersuutigalugu karnevalisiornermut, naa-titsinermut qaqqanullu erinarsuuteqarpoq, aamma novembarimi sialunnik qinunermi erinarsuutit Nelsonip erinarsuutigisarpai.

”Erinarsuummik nuannarinerpaasaqarpunga. Eertassat sik-kerarnerannut tunngasoq.” Erinarsuut nuannarinerpaasani eqqaa-ginnarlugu Nelson nuannaarpasilerpoq.

Pinngortitamut – Pacha Mamamut - attaveqarluarnissaq pingaartorujussuuvoq. Taassumami inuuneq qanoq ittuussanersoq

aalajangertarpaa. Qanoq nerisassaqartigissanersugut aalajanger-
tarpaa. Allaammi ilumut nerisassaqarumaarnersugut aalajanger-
tarpaa. Nunarsuaq Anaanap erinarsorfigineqarnini nuannarisarpaa.
Tamanna Nelsonip nalunngilaa. Qalipaartigissorujussuarmik
allarpassualimmik vesteqarpoq. Ilaatigut puma, lama ulloriarlu al-
lagigai takuneqarsinnaapput. Tamakkuupullu Nelsonip ulluinnarni
atugaanut ilaasut. Qorsuk Nelsonip avatangiiserisaanut tamaanilu
naatitanut naatinneqartartunut ilisarnaataavoq. Tamaani indianerit
vesteq atisarisaartagaannut ilaavoq. Aamma qulimiguulik vestiani
takuneqarsinnaavoq. Inuup taassuminnga vestiliortup ullut ilaanni
qulimiguulik qulaaquttooq takugamiuk allaliutissallugu piukkutiler-
simassavaa.

Seqineq appariartorpoq nillertikkiartorlunilu. Nelsonip uuma-
sut ammut unguulerpai. Illoqarfeeqqap Irupatap tungaanut inger-
lavoq. Nunap ilaa tamanna Boliviampi piitsuunerpaanut ilaavoq.
Illoqarfeeqqamut apuutilerlunilu ikinngutini Miguel, guitareeqa-
minik nassartooq naapippaa. Guitareeraq charangomik taaguuteqar-
poq. Tamaani qaqqaqarfimmi charango nipilersuutigineqartaqaaq.
Miguel 13-inik ukioqarpoq. 12-inik ukioqarluni charango nipiler-
suutigisalerpaa. Angajuata ilinniartinnikuuaa. Miguel illoqarfeeqqap
atsinnerusortaani nuannattunukalerpoq. Nelson ingerlaqataaniar-
luni uumasunik tuaviinnaq angerlamut ungoorivoq. Narsaatinik
naatitassanik ikkussuinissap qanillinera nalliuttorsiuutiginiarlugu
nuannanneruvoq. Aamma meerarpassuit allat nuannannermut
ilaapput. Arlaannik isertuussamik aallutaqarpasipput. Nelsonip
Miguelillu sulerinersut ingerlaannaq paasivaat. Taalliortunukua.
Akuleruffigipallappaat.

”Taalliorneq nuannareqaara. Nuannattoqarnerit tamaasa
meeqqat uagut nutaamik erinarsuusiortarpugut. Taama malittari-
sassaqarpoq. Nuannattoqartillugumi taamaattariaqarpoq,” Nelson
oqaluttuarpoq illarlunilu.

Ullumi asanninnermut tunngasumik erinarsuusiortuput. Nu-
kappiaqqamik cholitamut asannilersimasumut tunngavoq. Cho-
lita niviarsiaaraavoq indianereq inuusuttoq, indianerit atisaannik
atisalik. Aamma erinarsuummi anorlertorujussuuvoq. Nelsonip
isumassarsiaa. Tassami aatsaaqqinnaaq uumasuutinilu qaqqap

qaanit anorleqisumit tikiuteqqammerput. Miguelip angutaa aamma
nuannannermut ilaavoq. Taanna aamma charangomik nipilersor-
tarpoq. Ullumikkulli nipilersuummik allamik nassarpoq. Taanna
guitarimut assingusuuvoq qhuntamik taaguutilik. Miguelip angu-
taa majsinik immialiamik imerpoq. Immiartorfimmut kuiseqqile-
raangami nunamut kuiseqqaartuaannarpoq. Pacha Mamap pissaa.
Tassunga pilliisuaannarnissaq pingaartorujussuuvoq. Taava naatit-
silluarnissaq qularnannginnerulertarpoq.

Miguel qorsummik kavaajaqarpoq. Kavaajaq Nelsonip vestia-
tuulli maani Irupatami indianerit atisarisaartagaat. Aamma nasaqar-
poq. Qalipaait assigiinngitsorpassuit atorlugit allalersugaanera
eqqaasannikkaanni nissiaqqap nasaanut assinguvoq. Miguelip
isai nuannaarpaseqaat. Charangomik nipilersorneq nuannareqaa.
Ingammik ikinngutini nipilersoqatigigaangamigit. Tassalu nuan-
narinerpaasaa. Boliviampi nuannannernik nuannarisartaupput.
Taamaammallu erinarsuuterpassuaqarput. Inersimasut takkussuut-

tut amerliartorput. Taava erinarsuusiaat tusartinneqartussanngorpoq. Migueli charangomik nipilersorpoq Nelsonilu erinarsorluni:

Nillerniarli

Anorlerniarli

Asanninnera ilinnut taamatut asinngariartorpoq

Cholitaatiga Alicia qiateqinanga

Asanninnera ilinnut taamatut asinngariartorpoq

Cholitaatiga Alicia

Anorlerniarli nuianiarli

Asanninnera ilinnut taamatut asinngariartorpoq

Cholitaatiga Alicia qiateqinanga

Nelson arfininngornermi atuartussaanninnami ilaqutariit uumasuutaannik paarsisoq.

Nelsonip Miguelillu
asanninnermik erinarsuutaat
uani tusaasinnaavat
ibis.dk/kulturogtro.
Aamma tassani nipilersuutit
allat Boliviameersut tusar-
naarsinnaavasi.

Dreamteam: Messituut

ALLATTOQ: GLENN RINGTVED ASSILIARTAI: JAN SOLHEIM

Iluatsissinnaanngivissutut isikkoqarpoq. Arsarneq pillugu Andreas P ilisimasaqangaatsiaraluarpoq – naammanngillalli. Internetsilu attaveeruteqqammat Real Madridimut tunngasuin-narmik allaaserinninnissaq ajornaqaaq. Ajornartorsiulli taannaan-naanngilaq, tassamiuna aamma piffissaq kingullerpaq atorlugu allaaserisani aallartikkaa.

“Qanoq iliussaanga?” Anaanani ataatanilu suaarpai.”Aqagu tun-niutinngikkukku Miss Wilkinsip toqussavaanga.”

P-iip Miss Wilkins, Spaniap kujataani San Cristobalimi Tuluit Atuarfianni tuluttut ilinniartitsisoraa, tamaani angajoqqaani najani-lu Christina najugaqatigai. Miss Wilkins ajunngikkaluarpoq, ilin-nianngitsoortoqarsimagaangalli kamattaqaaq. Suliarinngitsooru-niuk minnerpaamik ataasiarluni ‘isertitsivimmiititaassaaq’. P-iillu atuarfiup pisortaata allaffianiinneq avaannugisorujussuusarpaa, ilani anitsiarfimmi arsaattut nalunngikkaangamiuk.

“Taanna atuaqatit arsartulerinermut silaqanngitsoq misilil-lugu sianerfiginiaruk,” arnaa siunnersuivoq.

P eqqarsariarpoq qungujullunilu.

“Anaananguara, siunnersuillaqqinga-aravit,” oqarpoq arnilu uluaatigut kunillugu. “Gustavo sianerfigissavara. Taanna Google-minngaanniit pitsaaneruvoq.”

Ilumoorporlumi. Gustavop arsaattut nuannarisorujussuuai. Ilami arsarneq pillugu leksikoniuvoq pisussinnaasoq. La Ligami arsaattartoqatigiit, allaat naqinnerit tulleriinneri malillugit taagor-sinnaavai. Siullerniit kingullernut aamma killormut. Aamma unamminerit inernerit tamaasa eqqaamasarpai. Ukiumi siuliani

isertitsinerpaat aamma naluneq ajorpai. Arsarnermut tunngasunik paasisaqarusukkaanni Gustavo aperiinnariaavoq. Ilami sualungajattumik nalunngisaqarpoq.

P-iip Gustavop normua piginngilaa. Sooq taamaannerpoq, tassami atuaqatimi sinnerisa amerlanerit normui pigivai. Immaqa oqaloqatigiippiartannginnerat pissutaavoq. Gustavo kisimeerujoornerusarpoq. Atuakkamik atuartaannangajattuvoq.

P Pablomut sianerpoq. Gustavo normuutigaa.

“Pua ’lla suniarpiuk?” Pablo qularpasilluni aperivoq.

“Arsarnermununa tunngatillugu ..,” P oqarpoq.

“Neriuppunga Dreamteamsinut ilanngunnissaa eqqarsaatigisimassanngikkitt,” Pablo illarluni akivoq.

“Taamaaliornianngilanga eqqissiinnarit,” P oqarpoq.

Gustavo P-iimit sianerfigineqarami nuannaarpaloqaaq. Arsarnerpillugu akunnerpassuit oqalussinnaavoq. Oqaluttorujussuuvooq. P-iillu oqaasii tamaasa allattorpai.

Ilami oqaloqatigiinnerminni allaaserisassani tamangajaat allappaa. Torrak.

“Ikiuinerit puiunngisaannassavara, “ P oqiliallalluni oqarpoq.

“No problemas,” Gustavo nuannaarluni akivoq. “Nuanniinnarpoq.”

“Sumilluunniit ikiortariaqalissagaluaruit oqarfigiinnarumaarparma,” P oqarpoq.

Illua tungaani nipaarutitsiarpoq. Taava oqarpoq:

“Sissamut qanittukkut arsariaqqissamaarpsi?”

P akunnattoorpoq.

“Erm ... naluara ..” oqamivoq.

Eqqunngitsuliorsimasutut misigivoq. Sallugamimi. Nalunngilluinnarpaami aqaguani nammineq ilanilu - Dreamteamsikkut atuarfimmit soraarunik The Sharksikkunnit sissami arsaattarfimmi unammillerneqarlutik. Unammineq taanna pinngitsoornagu ajugaaffigisariaqarpaat. Sharksikkut arsartartui, ingammik siuttuat Jake Simmons, Dreamteamsikkut akeravissuaraat. Ataqinassuseq kisimi tassani pineqanngilaq, aammali ukiup atuarfiusup sinnerani

akerartuisinnaassuseqarneq pineqarpoq. Allanillu Jaketulli nikassaallaqqit-sigisoqanngilaq.

“Oqaannarumaarputit, ilaarususagaluaqaanga.” Gustavo oqarpoq.

“Taamaaliorumaarpunga,” P-iip akinini nipikingaarmat imminulluunniit tusaasinnaanngingajappoq.

Gustavolli tusaasimavaa.

“Torrak! Qilanaalereerpunga.” Oqarpoq.

P-iip oqarasuaat ilimmagu arnaata tupigutsappasilluni isigaa.

“Ajortoqarami? Allattuisorujussuusutit takugaluarpara.”

P anngaavoq.

“Ajunngikkaluarpoq,” oqarpoq. “Kisianni ..”

Nipangerpoq.

“Kisianni suna?” Arnaa suli apersuivoq. Arlaannik ajortumik pisoqarsimasorigaangamiuk nipangersitassaaneq ajorpoq. P-iip nalunngilaa paasisaqanngikkuni eqqissitinnaviannngikkaani. Ingerlaannaq nassuertariaqarpoq.

“Gustavona sissami arsarnissatsinnut ilaarusuttoq,” oqarpoq.

Arnaata akunnattuungalluni isigaa.

“Taava, tamannami ajornartorsiutaasinnaanngilaq. Manolo-mi ilaanaviannngimmat ataatsimik amigaateqassaasi.”

P-iip tuini qullalaarpai.

“Tassami kisianni ...” nakappoq. “Ajornartorsiut unaagin-narpoq salloqittartoorakku. Qaqugu arsaqqissanersugut nalunerarakku. Nalunngilaralu aqagu ilatta arsarnissarput eqqartulerpassuk qaqugu tulliani arsaqqissanersugut paasisagaa.”

Arnaata paatsoorneqarsinnaanngitsumik isigipiluppaa. Qanoq oqassagaluarnersoq nalunngilaa. Ilorpiaminilu aamma nammineq nalunngilaa oqaasissaa eqqortuussagaluartoq.

“Allatut ajornaqaaq, sianerfigisariaqarpat,” oqarpoq.

“Kisiannimi ilama kamaaterujussuassavaannga,” P oqarpoq.

“Arsaqatigalugu nuannarinngilluinnarpaat.”

“Nuannariinnarlugumi arsalerpusi,” arnaa akivoq.

“Nuannariinnarlugu?” P oqarpoq. “Qanga taamaattaleratta? Jake Pablolu nalunngilatit. Ajugaaniarlutik qanorluunniit iliorsinnaapput. Taamaattuannarput.”

“Illimmi taamaaneeq ajoravit?” Arnaa qungujulluni oqarpoq. Oqarasuaallu niaqquminik tikkuarlugu.

P kigaatsumik anngaavoq, kigaatsumillu pisulluni sianeriartorluni.

Gustavomummi tunngatillugu ajornartorsiut unaavoq, arsarneq pillugu ilisimasaqaraluaqaluni, allamik taamak arsarnerlutsigisumik P takuneqanngisaannarmat.

Allaanngilarluunniimi isigai kukkusumik ikkusimasut. Arsarmi uninngagaluaangalluunniit iluamik eqqorsinnaaneq ajorpaa. Peqqissaavilluni, oqqani anillaamiartillugu umeriarluni isimmitse-riartarpoq ... pinerillu tamangajaasa uniortarlugu.

Arsarlu eqqutuaraangamiuk, ima isimminera kukkutigisarpoq, pinerit tamangajaasa anisarluuni imaluunniit akeqqanukartarluni.

Isigalugu naalliunnartaqaaq. Ingammik ajutuungaatsiarluni arsarnermi iligisimagaanni.

Arsaattarfinni taama mikitigisuni ajugaaneq ajornaqaaq, ingammik silarsuarmi arsarnerlunnerpaamik ilaqaraanni. Pinerimmi tamaasa qaangiinnarneq ajornartaqaaq. Ilaanni arsaq tigumisariaqartarpaa, nalunanngereertarporli taava arsaq akeqqanit tiguneqassasoq. Akeqqallumi arsaq tigumiarlugu saneqquttarpat isertitsillutillu. Taava ilaqusertut, aqqusinikkut ikaarniarsarisutut sordummigarluuni anersaartorullunilu, naarsuani tammissaartil-lugit aggertarpoq.

Aammaluunniimmi máliniitinneqarsinnaannginnami, tassami talii isigaatullu kukkusumik ikkusimasutut ipput. Arsarlu qunugalugu.

P-iip nalligisarpaa. Atuarfimmi arlaannut iligiikkuutaartoqalera-angat ajornerasaarpoq. Tassami P-iimut tamanna ajunngikkalu- arpoq, siullerpaallunimi taaneqartuaannarpoq. Ilaasali Gustavo

iligerusunnagu assortuutileraangata, ila peqqusiileqinartaqaaq.

Allammi soorlu Jake ingasavittarput.

“Taamaattumik ilaqarusunngilagut,” ataasiarluni oqarpoq. “Taava pitsaanerussaaq ataatsimik ikinnerugutta.”

P-iip paasisinnaanngilaa Gustavo ilaarusummat. Ila soorlu kisianni Gustavo susoqarneranik paasisaqarneq ajortoq. Qunguju- laannartarpoq aallartinnissanilu assut qilanaarerpasittarlugu. Ila eqqumiik, P eqqarsarpoq. Ilami sianiitsuunngikkaluarpoq. Taama- mi inuk atuartigisoq sianiitsuunaviannngikkaluarpoq?

Aamma Gustavo sulii allamik eqqumeeqquteqarpoq. Allaanngi- larmi aamma nammineq qanoq arsarnerlutsiginini paasisiman- ngikkaa. Soorlu unamminerit tamarmik –nammineq takorluugaani – Nou Campimi ingerlanneqartartut. Nammineq Messituut inis- sisimalluni.

Gustavo nuannaartupilussuavoq. Ulloq tamaat isikkamik arsarluuni unamminissaq kisiat eqqartorpaa. Ilaali isumaloqaat.

“Qanoq eqqarsaravit?” Marc qatimaluppoq. “Periarfissaarutii- vippugut.”

“Taama ajortiginaviannngilaaq. Manolomi amigaatigaarput,” P oqarpoq, anaanamisullu oqaluppallunni tusaalerlugu.

“Taavami taakkupalaarsuarnut ajorsassaagut,” Jonathan oqar- poq. “Akerartuisinnaassuseqarneq taamaaliinnarlutit tunniussin- naanngilat.”

“Isumaqarpunga apereqqaarsimasariaqaraluaritsigut,” iligiit siuttuat málmandiallu, Nick, oqarpoq.

“Pisarnitsinniit ilungersorneruinnassaagut,” P isumalluarpa- sinniarsaraluni oqarpoq.

Taamaalisorlu Gustavo takkuppoq.

“Nå, nukappiaqqat,” nuannaarluni oqarpoq. “Ajugaanissatsin- nut piareerpugut? Sua tungaaniissaanga? Siuarsimasoq? Taanna pikkoriffigineruara, Messituut.”

P-iip ilani qissimippai. Sisamaallutik tamarmik silaannarmut ukisipput. Namminerlu anngaavoq.

“Ajunngilarmi,” nuannaajallappasigani oqarpoq. “Messituut iliuinnassaatit.”

Dreamteamsikkut arsaaffimmut isaammata Sharksikkormiut ilariilingajapput. Jakelu nuannaajallappaseqaaq.

“Kakkaak,” mitallerpasilluni oqarpoq. “Ikiortissarsigassi? Imaluunniit ajutoortarnisi allattorsimaffiannut ilanngutiinnagasaq?”

P-iip Dreamteamseqataasalu soqutiginningsuusaaginnarpaat. Aamma Gustavop. Taanna arsaaffiup qeqqani arsaq paaralugu pia-reereersimavoq. Nikorfavoq pississaajutigaluni tusaamasallu isigin-naarutikkoortartut issuarlugit nissuni aalatittarlugit.

“Gustavo, qasuallaassaqaatit mianersorniarit”, Jake suaarpoq.

Taava Gustavop arsaq iliminut, Marcimut, meterit marluk ungasitsigisumiittumut tunniuteriaraluarppaa. Imali isiminner-liortigivaa, arsaq Sharksikkut tungaannaviannukarluni.

P anersaaruluppoq. Kinguarsimasuugamilu iniminukapallal-luni. Arsarneq sivisunaarujussuassagunarpaat.

P-iip Gustavo misiginneqatigeqaa. Dreamteamsikkunni arsaqa-taasa tuninaveersaaqqissaarpaat. Allaangilarluunniimmi tuninis-saaniit arsaq anisikkusunnerugaat.

Gustavolli tamanna soqutiginnigilaa. Talini qullaqattaarpai arsarlu imminnerminut tunniuteqqusaqattaaginnarlugu. Allaammi akeqqaminit asseqqaneqaraluaangamiluunniit taamaaliortarpoq.

P-iip marloriarluni arsamik tuneriaraluarppaa. Pinerilli tamaasa akeqqat tigusarpaat isertitsillutillu. Dreanteamsikkut oqaasipilup-put. Jake ilaalu The Sharksikkut illarniutigiinnarlugu Gustavop eqqaani arsamik tigummiarniaqattaarput.

P Gustavop tigunngitsuugai tiguniarlugit ilungersortupilus-suuvoq.

Piffissarlu naammat arsarneq 3 – 3-mik inernejarpoq.

”Isertitaq ajugaassutaassussaq unammissutigissavarput?” Jake aperivoq.

Dreamteamsikkut målertarfiup saavani iloqqasunngorlutik katersuupput. Unamminerlioqaat. Aatsaammi taama unamminer-liortigipput.

“Naligiiginnarnerput iluariinnartariaqarunalarparput,” Nick oqarpoq. “Taamaaliorutta Jakemit kakkanniarfigitippallaassan-gikkaluarpugut.”

Ilai anngaapput. Gustavo kisimi pinnani.

“Ajugaaniarpugut,” neriulluarpasilluni oqarpoq – naak aner-saartungaarami oqaluppiarsinnaanngikkaluarluni. “Isertitassaq kingulleq isertinniarsariniartigu. Malugisinnaavara isertitsissal-lunga.”

P Nickilu imminnut qissimipput. Nick illarpoq.

“Taamatummi misigisimaguit taava ajorsarteqisigit, Gustavo.”

Imminnut iloqqasunngoriarlutik eqipput unammileraanga-millu suaarutigisartagartik suaarutigalugu.

“Gustavo, mǎliisa eqqaanni uninngaannassaatit, periarfissaqa-lernissat utaqqillugu,” inissaminnut isaagamik P oqarpoq. Gustavo iludoorsaaqaluni anngaavoq arpalukusoorlunilu akeqqat mǎliisa eqqaannukarluni.

Unammineq akianiit akianut ingerlaqattaarpoq. Unammisut ima ilungersortigipput, soorlulusooq ajorsarneq inuunermik akeqas-sasoq. P-iillu oqarneratuut Gustavo iliorpoq.

Jakep isimmitaa Nickip torrallaqalugu tiguaa. Jake utimut arpaqataagani oqaasipilullunilu silaannarmut tukkarpoq.

Nickip arsaq tigupallappaa saassussinermillu aallartitsinissami-nut periarfissarsilluni.

Arsaq P-iimut tunniuppaa, taassumalu kusanavissumik akeqqat mάλiisa tungaannut aallaruppaa. Illersuisoq sukka-soorujussuulluni P-iimukarpoq, P-iilli timini atorlugu peersippaa qaangerlugulu. Mάλmandi assersuiniarluni imminut igeriummat P talerpimmut sanguvoq mάλeriari-aannanngorlunilu. Arsaq mάλinut isimillugu isertinnissaanut piareeraluarlunilu uneriisaarpoq arsarlu tummarlugu.

“Qaa, isertinniaruk!” Nick mάλertarfiit aappaaniit suaarpallappoq.

P-iili isimmitsinngilaq. Utaqqivoq. Qummut qiviarpoq. Utaqqeqqilerlunilu.

Kiisami Gustavo mάλit saaralaannguannut arpappoq. Assani qullarsimavaa.

“Maanga!” Suaarpoq.

P umerpoq. Taava Gustavop niusa illersuutaannut sakkortuumik isimmippaa. Eqqorluavippaa. Illersuuterpiavianut.

Nukappiaraq Spaniamioq pualasooq paatsuungalluni arsaq eqqaminut qinerpaa. Aatsaat sivitsulaarmat paasilerpaa arsaq kigaatsorsuarmik assakaalluni mάλinut inuttaqanngitsunut iseriar-tortoq.

Gustavop arsaq titarneq qaangerlugu isereernissaa tikillugu isigaa. Nilliarujussuarlunilu.

“Gooool!” Spaniamiusut suaarpoq. “Gooool! Messi isertitsivoq!”

Soorlulusooq isiginnaartorpassuarnit nuannaartunit avaallaneqarsimasoq – arsaaffiup sinaanut arpappoq.

“Gool!”

Taamaaliniariartoq iliisa Dreamteamsikkormiut pissigaaffigaat.

Sissap eqqaani qarmami issiarrapput sodavandisorlutik. Gustavo suli nuannaartupilussuuvoq. Isertitani qasseriialuarnerlugu oqaluttuarisaqattaarpaa.

“Periarfissamininnguaq takoriasaarpara. Ilaa torrak!? Takuisiuk saaminnik isertikkiga?” Aperaaraq.

“Messituut,” Jonathan Marcilu ataatsikkut oqarput.

Ilai illarput.

“Aap, Messituut,” Gustavo ilumorsaarluni oqarpoq. “Aali niora ajortoq. Talerpinnik pitsaanerujussuusarpunga.”

Ilai oqaaseqanngillat.

Gustavo pingaarutilerujussuarmik eqqarsaateqarpassilluni is-siavoq colatukkani isigalugu. Taava ilani qiviarpai oqarlunilu:

“Nickii, Dreamteamsikkunni atorsinnaasorivisinga?”

Nick sivikitsumik paatsiveeruppasilerualuarpoq. Ilani paarlakaa-jaallugit ikioqqorpassilluni isigisarpai. Ikiorsinnaanngilaalli. Marcip Jonathannillu sodavandisukkatik passutilerpaat. Pablo tasitsaarpoq ammuinnarlu isigaluni. P-iip singini ulapputigileriasarpai.

Nickip sivitsorsaariniartutut nutsani aappaluttut kumippai. Taava oqarpoq:

“Isumaqavippunga atorsinnaagitsigit.”

Maanna ilaasa tamarmik tusaasartik upperinngitsutut illugu Nick isikkutilerpaat. Pablo Gustavop tunuaniippoq ileqimisaartor-tupilussuullunilu. Gustavo kisimi oqaaseqarpoq:

“Ilumoorpit?” Oqamivoq.

“Soorunami, managerimik pisariaqartitsivugut,” Nick nangip-poq. “Arsarnermik ilisimasalerujussuarmik. Soqutigaaajak?”

Gustavop siunnersuut eqqarsaatigerpaseriarlugu qungujoru-jussuarpoq.

“Torrak!” Oqarpoq. “Torrassuaq.” ●

**IBIS-ip
meeraq 350
kr.-mut paasisaqar-
figisinnaasaani
atuartuutissin-
naavaa**

Atuarneq meeqqanit tamanit paasisaqarfiusinnaasoq

Takorluulaariaruk qanoq issagaluarnersoq, illit atuariatoqqaarpiaravit ilinniartitsisoqartutit paasisinnaangilluinnakkannik oqaluttumik. Taava qanoq ilillutit atuarneq ilinniassaviuk?

Boliviami indianerit piitsortaasa meerartaat piitsuussutsimit naqisimaneqarnermillu aniguisinniarlugit IBIS ukiut arlallit indianerit meerartaasa pitsaasumik atuarfeqarnissaannik suliniuteqarsimavoq.

Bolivia Amerika Kujallermi nunani piitsuunerpaavoq, tassanilu innuttaasut 55 %-ii indianeriupput. Boliviami oqaatsit assigiinngitsut 37-t oqaaserineqarput. Taamaakkaluartoq nunap atuarfiini tamani, ungasinngitsoq allaat tikillugu, oqaatsit ataatsit kisiisa atorlugit atuartitsisoqartarpoq – tassa Spaniamiutut. Illoqarfimmi

Sucremi, IBIS-ip “Atuarneq tamanit paasisaqarfiusinnaasoq”-mik suliniuteqarfigisaani, meeqqat quliugaangata marluk kisimik ilitsoqqussaralugu Spaniamiutut oqaaseqarput.

Sucre nunap qiterpiaaniippoq, tamaanilu innuttaasut amerlanersaat quechua-indianeriupput piitsut, nunap inoqqaarisai. Naak Boliviap nunataa naggorissuugaluartoq sölvisiorfeqarlunilu, tamaani indianerit innuttaasut ulloq manna tikillugu atornerlunneqarnikuupput, nunaatitik annaasimallugit inussiaatinullu assingusumik sulisorineqarsimallutik.

IBIS-ip Sucremi suliniuteqarnermigut makku akuuffigai:

- ilinniartitsisut, spaniamiutut quechuatullu atuartitsisinnaaniasammata, indianerit oqaasiinik quechuanik ilinniartinneqarnerat
- quechuatootunik atuartitsinermi atorussaliorneq
- quechua-indianerit kulturiannut ileqquannullu tunngasunik imaqartunik atuartitsinermi atorussaliorneq
- ilinniartitsisut, oqaatsit marluk atorlugit atuartitsinnaaniasammata periusissanik ilinniartinneqarnerat
- ilinniartitsisut, meeqqat ilaquttamik tunuliaqutaannik tulluusimaarinnissinnaaniasammata, indianerit kulturiannik paasininnissaannik ataqqinninnissaannillu ilinniartinneqarnerat

Meeqqanut Boliviamiunut namminneq oqaatsitik atorlugit ilinniartinneqarnerat qanoq sunniuteqarpa?

- Atuartut, atuartinneqarnerminni ilinniartitsisup oqaasii paasisinnaagaangamikku atuarnerup ilikkarnissaa ajornannginnerutittarpaat
- Atuartut inuunertik pillugu oqaluttuarsinnaasarput, ilinniartitsisorlu ileqquinut tunngasunik paasinnittarpoq
- Atuartut atuarnerminnik nuannarinninnerujussuannngortarput kulturertillu tulluusimaarutigalugu
- Atuartut quechuat spaniamiullu oqaasiinut pikkorinnerulertarput
- Atuartut atuartitsissutini tamani pikkorinnerulertarput

Boliviami meeqqat ikiukkit - torrattunillu eqquillutit

Boliviami meeqqat indianerit atuarfimmi paasisinnaasaminik oqaluttumik iliniartitsisoqarnissaannik ikiortariaqarput. Atuaqatigiullusi IBIS-ip suliniutaanut "Atuarneq tamanit paasisaqarfiusinnaasoq"-mut aningaasanik katersisinnaavusi, peqatigitillugulu torrattunik eqquillusi.

Imaaliussaasi

- Ulloq 15.maj nakkaatitsivinnik nassarlusi katersuiniaritsi
- Eqquiniutit ilanngunneqarsimasut tuniniarsigit (eqquiniutitik in-niminneeqqissinnaavusi uani ibis.dk/lotteri)
- Aningaasanik katersiniarlusi arlaannik alutornartumik iliuuseqaritsi

Atuaqatigiullusi ima eqquisinnaavusi

- Aningaasanik amerlanerpaanik katersinissigut
- Atuaqatigiit 100 kr-mik katersaqaraangata pinerit tamaasa eqquinium-mik pissarsiassinnik eqquinissigut
- Alutornarnerpaamik iliuuseqarlusi aningaasanik katersuinissigut

Eqqorneqarsinnaasut

Atuarfik tamaat Hjem-Is-innatsillugu, atuaqatigiulluni Randers Regnskovicumukarneq, Cirkus Arena, Middelaldercenterimukarneq imaluunniit filmierarneq. Randers Regnskoviliarnermut Middelaldercenteriliarnermullu angalanerit DSB-ip isumagissavai.

NUTAARSIASSAQ: Ulloq 15. maj spejderit peqatigalugit katersuiniarneq pisariunngitsoq nuannersorlu

Ukioq manna aningaasanik katersuiniarnissinni Det Danske Spejderkorpsit ikiussavaasi. Immaqa aamma illoqarfigisanni. **Kingusinnerpaamik 1.maj** atuaqatigiullusi nalunaaritsi spejderillu illuutaannukaritsi **sapaat ulloq 15. maj**. Taava spejderit nakkaatitsivinnut katersuinissinni, angallavissassi aqqissuuneranut aningaasanillu kisitsinermut ikiussavaasi.

Angajoqqaatit ilagikkit, atuaqatitillu ilagalugit nuannisaqatigalugillu meeqqat Boliviamiittut ikiukkit.

IBIS-i atuaqatigiinnut tamanut angallavissani 10-nik amerlanerusuniluunniit katersisunut sikullissaaq!

Atuaqatigiullusi kingusinnerpaamik ulloq 1. maj uunga nalunaaritsi ibis.dk/skoleindsamling aamma tassani annertunerusumik paasisaqarsinnaavutit

ARENA
NORDENS STØRSTE CIRKUS

**Meeqqat 69
millionit suli
atuartuungillat**

Sapaatip akunnerani pisoqartitsiviusumi 9. - 15. maj katitigassat, nerisassat oqaluttuallu

Nunarsuarmi tamarmi meeqqat atuartut nunani 120-ni meeqqat atuarnissamut piginnaatitaaffeqarnerat sammissavaat. Tamanna majimi pissaaq, tassani pisoqartitsinernut assigiinngitsunut pingasunut ilaaqullusi aggersarumaarpassi.

1. Nunarsuup katitigaanerani katitereqataagit

IBIS-ip ilissi ilagalusi Danmarkimi politikerit paasitikkusuppaat, nunarsuarmi meeqqat tamarmik atuartuungornissaannik isumaginninnissamut piffissanngortoq. Christiansborg Slotspladsi katitigassarujussuaq katitissavarput. Katitertakkat ataasiakkaarlutik tamarmik oqaluttuarissavaat meeqqat atuarfimmi suna ilikkarsimaneeraat. Katitertakkami tassani katitigassat amerlasoorujussusapput, kisianni aamma soqannginnersat amerlassaqaat. Tassalu nunarsuarmi meeqqat atuannngitsut inissaagaluaat.

ATUA•RAKET 2011

Katitertakkami illit katitigassaliat pisariaqartipparput

Katitertagaliornermut ilisserutissat www.ibis.dk/verdeniskole -mi nassaarisinnaavatit. Atuartut ataasiakkaarlutik katitigassamik kusassaassapput. Katitigassap takutissavaa suna atuarfimmi ilikkarsimaneerit: allagit, titartaagit qalipaagilluunniit.

Katitigassaq kingusinnerpaamik 4. maj uunga nassitissavarsi:

Hele Verden i Skole
IBIS
Nørrebrogade 68B
2200 København N

2. Atuarnerit pillugu oqaluttuarit

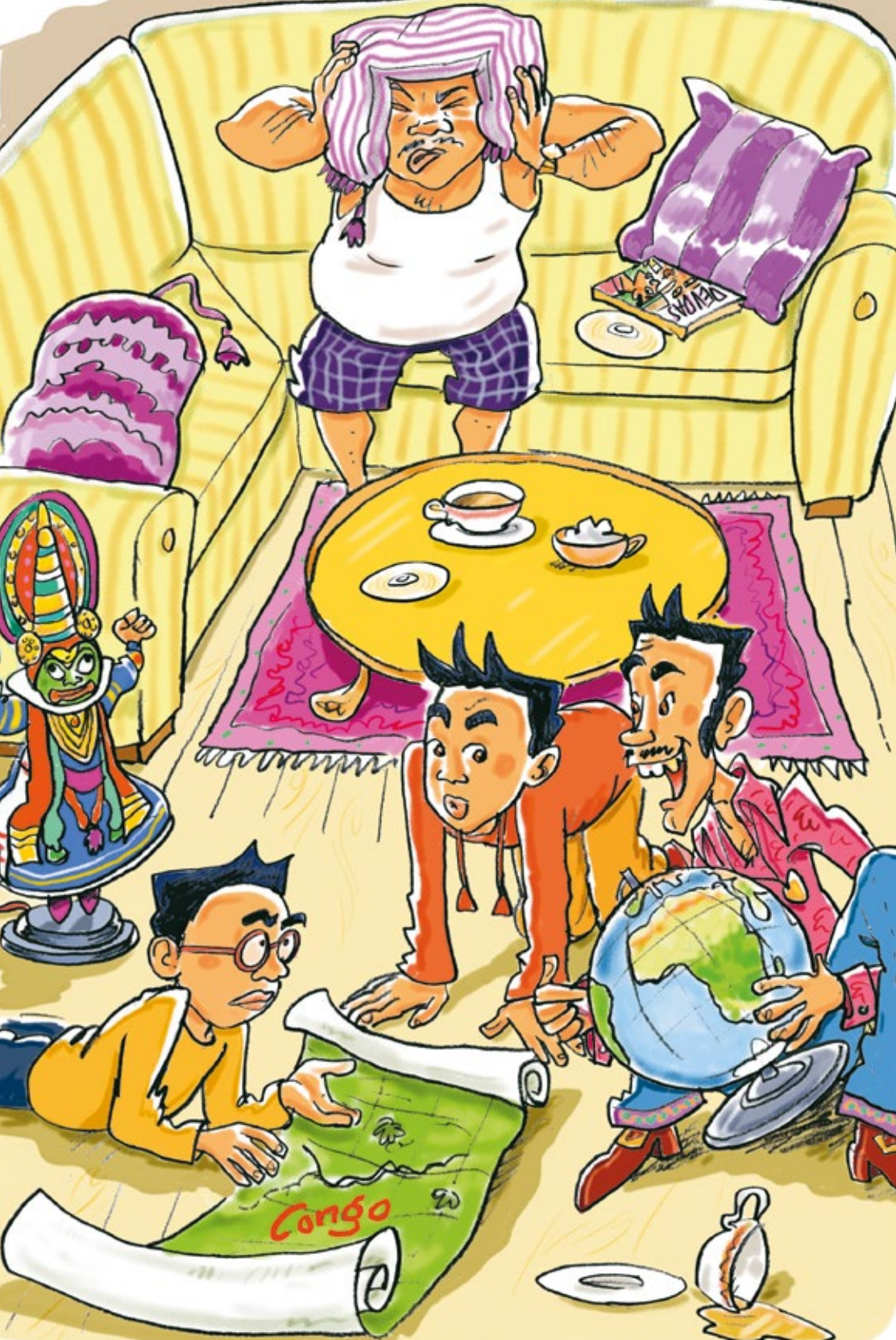
Oqaluttuat oqaaseqatigiinnik ukuninnga aallartiguk: "Uunga atuarsinnaatitaavunga ilinniarlugulu ..." Ilikkarsimasat aamma sooq atuarneq pingaartuunersoq oqaluttuariguk. Oqaluinnarpalaartumik, erinar-suutinngorlugu, taallanngorlugu imaluunniit oqaluttuariinnarlugu allaguk. Taanna uunga nassiuq verdeniskole@ibis.dk **kingusinnerpaamik ulloq 4. maj.**

Nassiussasi IBIS-ip uunga ilissavai www.ibis.dk/abc, taava oqaluttuarisimasassinnit toqqartuissaagut, toqqakkagullu sapaatip akunnerani pisoqartitsiviusumi Christiansborg Slotspladsi saqqummiusiartoqqullugit qaaqussavagut.

3. Atuarfissinni Bolivia sammillugu unnussuaartitsigitsi

Boliviamiutut nerisassiornermi najoqqutassanik uani nassaaritsi www.ibis.dk/kulturogthro Bolivialu sammillugu unnussuaartitsinissamut angajoqqaasi, aanaakkusi qaaqqusigut. Imaluunniit sapaatip akunnerani pisoqartitsiviusumi atuarfiup nerisarfiani Boliviamiut nerisasaataannik saassaalliigitsi – sulerinissinnullu takutitsisumik assimik nassitsigut.

Igasoq danskeq Claus Meyer Danmarkimi atuartut ikiorsiullugit Meyers Madhusimi boliviamiut nerisasaataannik misileraasimavoq. www.ibis.dk/kulturogthro -mi Meyers Madhusimi atuartut peqatigalugit nerisassiornermit assit najoqqutassiallu takusinnaavasi.

Iqbalowich

ALLATTOQ: MANU SAREEN - ASSILIARTAI: LARS-OLE NEJTGAARD

“Iqbal, nukappiaraatiga, iterniarit. Atuariartussaavutit, qaa tassa, iterniarniarit.”

Ataatama nipaa ungasissorujussuarmitutut tusaavara, ullaarliuna taannarpiaq pisarninniit artorsarnerunnguatsiartunga.

“Hrmfysia, aap, aap, makissaqqaarpunga, ataata, sulii minutsit tallimat, qaa.”

“Ila uumaangaa, qannguissamut piffissaajunnaareerpoq, nalunngikkaluarpara innajaarneqanngitsutit, ilatit atuariareerput, aamma uanga ingerlasariaqalarpunga.”

“Aap, aggerpunga,” akivara itilliusallungalu makillunga. Atuariarnissarali nakerinnigivippara aamma ilinniartitsisut atuarfillu qaquguluunniit takoqqikkusunngikkaluarpakka.

“Fuck, kakkaak ippassaq innajaanngissuataartugut, ataata.”

“Ilumoorputit erneru, allanulli oqaatigissanngilat. Taanna Rafripalaarsuaq qinngaritigalugu puiiikkaluarpara,” ataata anersaaruluppoq.

Ippassaq unnoqisoq akkaa Rafiq aggerpoq, matukkullu kasuttornera sakkortungaarmat tamatta iterarpugut. Silanngajaa, qavani Congomi aningaasarsiorluarnissamik isumassarsisimariami iluanik pappiararpassuit illuanillu globusi nassarlugit iserpoq.

“Piffissaanngilluinnartumi iserputit, ila aamma taanna Congomut tunngasoq sunaliaasiinuna? Nalunngiliuk danskit innarfis-sakkut innartarmata, aamma uagut taamaattarpugut,” ataata, akkaa inimut iseriartuutigaluni Congo pillugu oqalunniaraluartoq kamalluni oqarfigaa.

“Nassem, takkuuk. Congo periarfissaqarpoq. India Kinalu puiinnakkit.”

“Guutiaa, sunikuugamaana taama qarasaqanngitsigisumik qatannguteqartitaasunga? Ila kakkammiaasiit – Congo.”

“Nassem, eqqissillutit, aatsaat taama pilersaarummik torral-

lataatigisumik, immaqami tamanit torrallataanerpaaq. Ilumut, pilersaarutinit tamanit pilersaarutitsialaanerpaatut taasinnaavat.”

Anaana, Fatima Dindualu ingerlaannaq innaqqipput. Akkaap pilersaarutaanut ilanngussassaqaanngillat unnuallu affaa torrallataarsuinik tusarnaasallutik piffissaajarusunnatik. Akkaap pappiaqqat natermut siaarpai silanngajaartutullu sukkut tamaana tikkuartuifigalugit.

“Ilaqutannguakka, tassa aana silarsuarmi pilersaarutit torrallataanersaat.”

“Kisiannimi Rafiq, qanoruna allassimasoq?” Ataata eqqumiiginippasilluni aammali alapernaappasilaarluni aperivoq.

Ullup ilaa Hovedbanegårdimi angut kinaagaluarnersoq naapisimallugu akkaa oqaluttuarpoq. Numzi Numzimik atilik. Numzi Numzip siunissaq Congomiittariaqarneranik qanoq iliorluni akkaa uppertitarisimanerpaa, tassani aningaasarpasuarnik pissarsisoqarsinnaanerarlugu. Nunaavoq aningaasaliiffigisassaq. Aamma Numzi Numzip akkaa oqarfigisimavaa, 10.000 kr-nik akilerpani isumassarsiamik pitsassuarmik tunissallugu, taqqavani Congomi amiilaarnaannartumik amerlassusilinnik aningaasarsiniassappat.

“Eerh, akkaa, taannami Numzi 10 kilonik ilaa tuninngilat?” Qatanngutiga Tariq aperivoq.

“Tariq naagga, taama sianiitsigisoraanga? Kisianni nassuerutigissavara, isumassarsiaq torrageqigakku, taava Numzi Hovedbanegårdimi utaqeqquara. Uanga arpaannaq Istedgademiittumut Sofia Kastanjehjerne Ledimut 10.000 kr-nik atorniariartorpunga. Taanna nalunngilarsi Polenimioq atukkiisartoq, atortittarfimmik nakkutiliisoq.”

“Hajjaa, Sofia Kastanjehjerne Lediunngitsoq. Taannami ukioq kingulleq Anni Pølsebylu inatsisinik unioqqutitsisarsimanertik eqqartuussaasutigaat, aviisillu malissagaanni ajuissuusimavoq. Rafiq tusaaqqikkusunngilakkit. Tusaaqqikkusuuinngilakkit. Al-lamiorsuarngaa, savaasatut qarasaqarputit, taamaattorsuarmik qatannguteqarsinnaanngilanga.”

“Akkaa, taannami isumassarsiaq torrannerpaaq suugami?” Aperivunga, inilu nipaarulluinnarpoq.

“Taanna niuernissamik isumassarsiaq torrannerpaaq, Numzi malissagaanni, tassaavoq taqqavani Congomi Afrikamiunut palersaatiniq seqinertittarfinnik tuniniaaneq. Numzillu isumassarsiaata torraqussuaraa, aamma uanga isumaqatigisorujussuusara, tassaavoq palersarfiit taakku seqinernup qinngornerinik ikummateqarnissaat, akissarsiutissapilorujussuusapput.”

Isumassarsiaq ingerlaannavik akkaap akorsimavaa Numzilu danskit aningaasaannik 10.000 kr.-nik akilersimallugu, aningaasaniq Sofia Kastanjehjerne Ledimit atukkaminik.

“Niurneq annertoorujorujussuunngussaaq, nalaatsornikkummi aamma nalunngilara taqqavani qernertormiut illuaraanni innaallagiaqaanngitsoq, taamaammallu tamakkorpasuit tamaavimik seqernup qinngorneri atorlugit nukissiummik ingerlateqassapput,” akkaap tulluusimaaqaluni tamakku oqaluttuarai, nalaasaarfitsinni, ukiut pingasut matuma siorna uatsinnut tunniunnikuusamini, amermi qernertumi issialluni.

“Akkaa, ajortussarsiunngikkaluarlunga inuttarsiornangalu, kisianni eqqarsaatiginikuuiuk inuit Congomi najugallit immaqaa palersartarfinnik pisariaqartitsinaviannngitsut?” Tariq ilannguppoq, akkaalli paasinngilaa Tariqip Numzi Numzip isumassarsiaa paasisinnaanngivimmagu.

“Ajunngilaq, uunga inummut inuttarsiorujussuarniarit,” ataata anersaaruluppoq, akisaasamillu qarni asserlugu paasisaanngitsumik Indiamiutut nillialluni.

“Takkuummi Tariq, paasisaannginnavit? Taqqavani nunami Congo-bongomi ulloq naavillugu ima seqinnertartigaaq, palersartarfinnik seqinermik ingerlateqartunik ingerlatsineq imminut akilersinnaalluni,” akkaa oqarpoq globusimilu Congo tikkuarniarlugu uisakajaaq ujarlugu. Iluatsitsivallaannginnami Amerika Kujalermiittoq Colombia taarsiullugu tikkuarpaa.

“Ajaa, taanna nuna Congo maannakkut nassaarisinnaanngilara, kisianni Colombia Congo-bongolu assigiinnarput, tamarmik nunaapput siuarsagassat.”

“Arraa akkaa, isumaqarpit Afrikarmiut ulloq naallugu seqinersumeereerlutik aamma palersartarfimmi seqinertinnissartik soqutigisagaat?” Aperivunga.

”Imaatt... eerh ...aajaa.”

Akkaap sianiinnaarneqaqqissimanini paaseriasarpaa, silaan-narmullu ukisilerluni, kigaatsorsuarmillu pappiaraaterpassuani ataatsimut katersorlugit globusilu unermiliullugu. Apeqqutis-sarpassuaqarpassillunilu qeqqiinnarluni.

”Kiisami paasilerpat, aammami piffissanngorpoq, tassami illit Rafiq isumaalugileraluarpakkit. Uumaannguaaq-aa, oqarfigeqqis-savakkit, uppernarsaqqippat uanga illit qatanngutigisinnaanngivik-kikkik. Taamaattoqarsinnaanngivippormi.

Danmarkimi oqartarput: iipili orpimmit naaffimminit unga-sissumut nakkarneq ajorpoq. Tamanna uannut danskinullu nunaa-

tilinnut ikinngitinnut ima isumaqarpoq, orpimmut iipileqartartu-mut aporaanni, taava iipilit ungasinngitsumut nakkaasarput. Rafiq, paasisinnaaviuk?”

”Eerh, paaserpianngilara, Nassem, tamanna uannut qanoq isumaqarpa?”

”Tamanna maani Danmarkimi uatsinnut isumaqarpoq, illit inuu-nipalaannguanni orpimmut apoqattaarpallaarsimasutit, taamaattu-millu iipilit ilinnut nakkaaginnavissimallutik. Tamannalu iluarpal-laanngilaq.”

”Eerh, ataata, taamatoorpianngikkaluarpoq ...”

”Iqbal qujanaq, qujanassusia ataatat isumaqatigigit.”

”Okay, okay, paasivakkit, paasisorivippakkit, aammalumi inger-lasariaqalerunarpunga,” oqarpoq matullu tungaanut ingerlalerluni, uneriasarporli.

”Eerm, immaqa arlassi 10 kilonik atukkilaarsinnaaruttoraanga, tassami Sofia Kastanjehjerne Ledimut taartissaqalaarunarama, akiitsukkalu tamakku uissanngunaannartumik ernialersugaapput, taakku ullormut 5 kilonik erniaqartartut nalunngikkunnarsivasi?”

”Akkaa qanoq aamma! Qarasat qaminngasoq atorniaravit?”

Aqagu iteruit, taava taanna arnarruusaq Ledi 10 kilonik taartis-saqarfiginagu, 15 kilonik taartissaqarfigilersimassavat, aqaguagulu 20 kilonngorsimassapput aqaguanilu... “

”Iqbalii, akkaap paasigunarpaa,” Tariq akuleruppoq nangillu-nilu: “Akkaa, allatut ajornaqaaq, suliffittaartariaqarputit.”

”Tariqiaa, inuuninni iluameersumik suliffeqarsimanngisaa-narpunga.”

”Taava? Timmisartumut siullermut ikiteriarlutit nunamiit anisittariaqaraluarpaatsit. Nunatsinnut iluaqutaangilluinnarputit,” ataata oqarpoq, ileqimisaartuutigalunilu sinittarfiliarluni.

Tammaamanuna innajaanngerujussuarninnut akkaa pisuusoq, maannalu tassa makinniarsarlunga artorsartupilussuuvunga.

”Iqbal, qujanaqaaq makittutit, ullaakkorsiuutissatit nerrivim-miippat, ullumi takuss”, peruusaarlunga igaffimmut pisungalu anaanap issiingassat tikkuaatigalugit oqarfigaanga.

”Anaana, naak ilagut?”

“Iqbalinnguaq-aa, ingerlareeramik, aamma ataata aatsaan-
nguaq ingerlavoq, uangalu suliarortariaqalerpunga, taamaamat
aninissat atuariarnissallu nammineq isumagisariaqarpatit.”

Sukkasoorujussuarmik qaninnut eqqaagisaannarlunga ne-
rivunga, piareersapallariarlungalu anigama tummeqqakkut arpaan-
naq ammukalerlunga. Hr. Wibrandt 2. salermioq apungajalluin-
narpara.

“Terroristiarakasiingaa, suinuna, nipiliorpallaarnak! Allaanngi-
vippoq politiininngaanniit qimaasutit,” tassungaraq, nuani sumut
tamaanga serpalittuinnanngorlugu nilliaffigaanga.

“Imaatt, atuar...”

“Imaattoqanngilaq uumaannguaq, taamaattoqanngivippoq.”

“Imaatt...atuariartortungaana, sinnartooramaana, inortuulii-
vippunga aamma ...”

“Iqbaliaa taamaattoqarunannngivippoq, atuarfimmiiit qimaa-
gavit? Ila kakkaak. Taamaattuusorinnngikkaluarakkit. Illit, Dan-
markimi meeqqat atuarfiannik paarsilluassangatikkaluarakkit,
ilami aamma illit ataatat Danmarkip erfalasuani erfalatsersortuar-
tuummat Danmarkimut ilumoortuussangatikkaluarakkit. Iqbaliaa,
livgardet uummatiga pakatsiserujussuarpat!”

“Eerh, qimaannngikkaluarpunga, ippassaruna unnuttorujussuaq
akkaa aggerami taava ...”

“Utoqqatsissutissarsiorunnaarniarit. Iqbaliaa pakatsisipparma,
nunami maani isumagineqarluuqigassi ataatsimoornermullu
akulerukkiartuaalerassi taamaassangatinnngikkaluarassi,” hr.
Wibrandtip qalleqqippaanga nangillunilu: “Isumaqaraluarama ilissi
Pakistannermiut, maanga Dannevangimut, nunannuami maani
alianaatsumi Danmarkitoqannguamiittumut, timmiaasusi allaner-
tat, inussiarnisarluta tikilluaqqunikuugassi ataqqinnissuseqarne-
rulaassasusi,” hr.Wibrandt manittuusarluni assammi illua uumma-
timi nalaanukartillugu oqarpoq.

“Indiamiuusugununa.”

“Aap, aap, aap, tamakku tamarmik taqqavannga Arabiameer-
suupput, Afrikameersuullutik suminngaaneeraluarnerporluunniit.
Iqbali, nalunngiliuk taamani uanga mikigallarama, imaaliialaan-

narluni atuartuusoqarsinnaanngimmat? Taamaattoqanngivippoq,
taama iluatsisimaartiginngilagut. Tassami søndagsskole eqqaasan-
ngikkaanni, tassaniami allaat annersinneqartarpugut. Ullaakkut,
ullup-qeqqanut unnukkullu unatarneqartarpugut, ajoriinnagas-
saanngilarmi, tamakku angutinngorsaataammata. Tamakkupa-
juunngitsut atuartitsissutit mernguernartut iloqqasunngorlunilu
atuarnertit – naamerluinnaq, tamakku eqqaasariaqanngillalluunniit
eqianangaarmata. Iqbal, inuulluataarnersuaq taamaattoq meri-
anngunaannarpoq.”

Dr. Khan, hr. Wibrandtip akiani ineqartooq iniminiit anillammat
nipangerpugut.

“Khan, uuma inupiluqqap atuarfimmiiit qimaanera illit qanoq
isumaqarfigaajuk?” Hr.Wibrandt suaartaannaq oqaluppoq.

“Kisiannimi qimaannngikkaluarpunga, tassaana ...”

“Iqbaliaa pakatsiseqarma. Qimaanerit eqqarsaatigilaariaruk.
Iqbaliaa, uagut Pakistanimi aggerfitsinniit, inuit aningaasarpassu-
aatillit kisimik meeqqamik atuartinnissaannut akissaqartarput,” dr.
Khan ileqimisaartuutigaluni oqarpoq.

“Takuuk Iqbal paasiviuk? Aatsaannguaq nukappiaraq taama-
toqqissaaq uanga oqarfigaara,” hr. Wibrandtip dr. Khan, isaruai
timmerallatsingajallugit tunuatigut pattalaarujussuaatigalugu
oqarpoq.

“Iqbaliaa eqqarsalaariarit,” dr. Khanip isarussani inissinniaa-
tigalugit oqarpoq. “Indiami aatannnguit eqqarsaatigilaariassaguk,
ataatat atuarsinnaaniassammat suleruluttariaqarsimaqaaq. Nunar-
suarmi meeqqat amerlasoorujussuit atuarnissaminnut periarfis-
saqanngillat.”

Tikkuinnarlunga nakkuppakka, allaanngivippummi aapparii-
toqqat utilersimasut katuussisut.

“Okay, okay, paasivassi, kisianni paasisinnaanngilara, ilissi
paasisinnaanngikkissi uanga qimaannnginnama. Sinnartuunnar-
tungaana, sulilu inortuinerussaanga – ilissi oqaaqqissarikuunaa
– maani tummeqqani uninnngatiinnarussinga. Paasivisiuk?”

Marluullutik nipaaruupput tupaallassimasutullu imminnut nakkul-
lutik.

“Nukappiararngaa, taavami maani tummeqqani uninngaannar-nak ingerlapallanniarit,” hr. Wibrandt oqarpoq matulu matorlul-lugu iniminut iserluni. Dr. Khan aamma taamaaliorpoq.

Qeqqiinnarlunga taakku matut matoqqasut isigaakka eqqarsar-lungalu, marluullutik aniartorunaruartut, eqqaariasaarparali atuariartortussaallunga. Tummeqqakkut tammikassaasaanaq ammuqarpunga, Blågårdsgadekkut qummukarlunga, naatitaar-niaq Baba Ganus, colanik qillertuussaniittunik karsinik biiliniit eqqussuileruttortoq saneqqullugu. Taanna, nujalerisorlu Rubin, sorlummi meqqunik qiortaaleruttortoq – suliaqanngikkaangami taamaaliortuaannarami, saneqqukkakkit aalateriffigipallappakka. Korsgadekkut, Blågårds skolemut anngunnissama tungaannut arpaanaq ingerlavunga. Tiimi siulleq aallartereersimammat anitsiartarfik inoqanngivippoq. Ajutoorujussuarpunga, inortuiin-nanngilangami, aamma tiimi siulleq Danmarkimi ilinniartitsisut ajorneraannoortussaavunga - Jeppe Mønstedimut.

Fuck, faak, ajutoornersuaq, sapaatip akunnerata ingerlanerin-naani pingajussaa, ullumilu aatsaat pingasunngornerusoq, inortu-isunga paasiguniuk amokkingaatsiassaaq.

Atuarfimmud iserpunga klassitsinnukarlungalu, matuersaaser-fiup putuatigit marserpunga Jeppe Mønsted takuniarsaralugu.

“Arraa, aluu Iqbali, sooruna matuersaaserfikkut marsertutit?” Tununni oqaluppuluk tusaavara. Tunukkama atuarfimmi tarninut nakorsaq Jeanette Ølholm kisiat isigaara.

”Eerh, aluu Jeanette,” isussuppunga.

”Matumuna saavani sulerivit?” Jeanette isussuppoq eqqarpullu qiniitigalugu sikiffigalunga, soorlulusooq tusaasoqarnersoq misis-soraa.

”Aah, klassitsinnununa nipaarsarlunga, Jeppemit malugine-qarnanga isersinnaasoralunga, misissoriga.”

Jeanette nikuipiloorpoq silanngajaalersimasorerpasillungalu nakkullunga.

”Iqbaliaa, aamma uanga allaffinnukarnissannut tikilluaqu-saavutit, suna ajoqutiginerit paasissagaluarpaput imaluunniit aamma nakorsaatinik iluaallannartunik aalliinnarsinnaavutit.”

”Eerhm, Jeanette sussa, ajunngilanga, ajunnki-tunki.”

”Eerhm, ok, ajunnki-dunki,” Jeanette akivoq, eqqumiitsumillu qiviaqattaarlunga ingerlalluni.

Aalateriffigaara, klassittalu matua kigaatsumik nipeqanngit-sumillu ammarlugu. Ilummut qiviarpunga Jeppelu takusinnaal-lugu, taanna uumasupalaaq, maanngaanniit atuarsinnaanngisannik allattarfissuarmut qanoq allakkaluarnerpoq.

”Silanngajaaaaq,” imminut isussuffigaanga.

Taamatullu allattarfissuarmut samminerani nipaarsarlunga isernissannut periarfissarsivunga. Matu ammarpara, Afganistani-milu talebanit sorsuttartuattut punngujoorlunga iserlunga. Pun-ngujoorlunga Fatima Frejalu aamma Singh Thorilu saneqqup-pakka, Mohamedilu nerrivitsinnut anngullungali ajutuuissorpunga.

”Haarj, suleqaanuna, torrallaassutit! Iqbaliuna indiamiutut toqquuttaattoq,” Mohammedip takugaminga suaarpoq, ilattalu takuniassammannga tikkuarlunga.

”Mohammed, nipangerujussuarit,” isussuffigaara, kingusinaa-

reerpungali, pulateriaarsuttullu natikkooruttortunga tamarmik qiviakaavaannga.

Aamma Jeppe Mønsted issariarnermilluunniit sukkanerulluni saaterpoq. Sukkangaaramimi soorluluunniit utaqqisimagaanga. Pulateriaarsorujussuartut sukkatigaluni, tassami anersaartornera allaat tunukkut malugisinnaagakku, qulinnguannut periikatappoq.

”Soormiaasiit taamarsuaq, Iqbal, soormiaasiit teriarsuartut nipaarsaarniartigalugit takkuppit, akinnga!? Immaqami oqaannarutta akeriaralu – ralu - raluariit, ilaa, kammanngua teriarsuaq, taama oqaannarutta ajunnginneruinnassaaq.”

Atuaqatikka tamaavimmik illarrattorsuupput, sulilu ingatsin-neruinnarput, sanilima Mohammedip – savaasap – sanianut ingis-sallunga natermi ipertoqisumit nikuikkama.

”Ilaa´a, ilaa´a, aamma nateq eqqiaqqaarakku?” Jeppe, kavaa-jaasara nasartalik pujoralaajarlugu pattaatigalugu, eqqara tamaat pujoralannik nuiarsuaqalersillugu, suaarpoq.

”Tassa qernertuliorluni eqqiaaneq,” nangippoq.

”Eerh, imaatt ... eerh..”

”Aap, aap, aap, nalunngilara ilungersuummeraangavit danskisut oqalunneq ajornarnerutittarit. Tassa taamaaginnarpoq, Kaviariaa,” Jeppe, allattarfissuarmut ingerlaatigaluni nilliavoq illarlunilu. Saatiteqqippoq, siissisutullu anersaartupilulluni, qinngami meqquarai nuisaqattaartuinnangorlugit, sukangarpasissumik nak-kullunga.

”Iqbal, ullumi inortuininnut suna utoqqatsissutigisapajun-riarpiuk? Ulluni siullerni marlunni aqqusinermi Afganistani miut natersuaannik tuniniaqqaarnerit utoqqatsissutigaat, ilaa? Taava ullumi suna utoqqatsissutigissanerit eqqoriaqqaarlara? Immaqaaaa, illortaat Ali Baba, illortaanii foorut ilagalugit pulaarami?” Jeppe aperivoq.

”Eerh, naa, tassaana...”

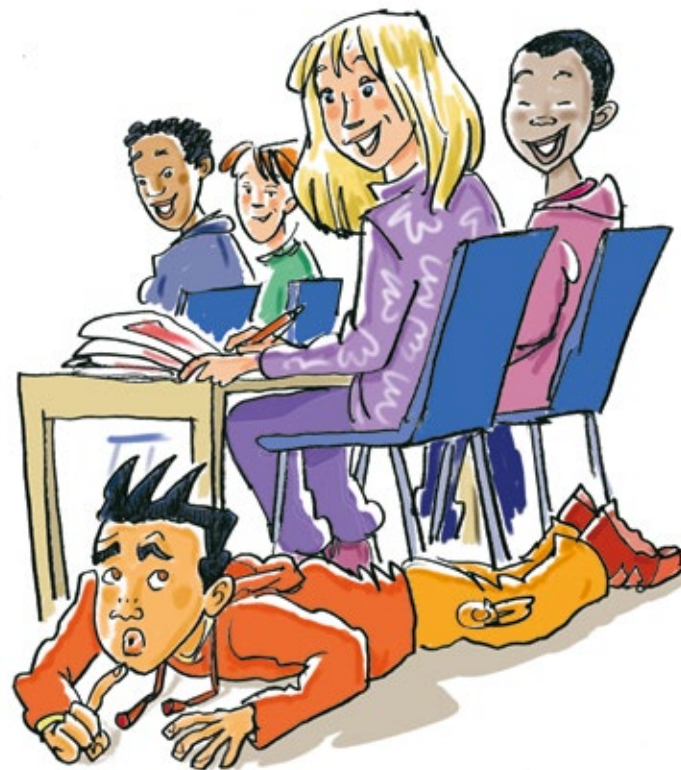
”Aajjaa Iqbal, pikkunaatsoortinnanga. Ullumi pingasunngor-nerup ullaavani nalinginnaasumi nuannisaartilaarallannga. Ali Babaasimannigilaq, taava eqqoriarlara. Ijaaar, sooq inortuisima-nersutit paasivara. Iqbalowich, ataatinuna BMW-iivi tamaaviisa pujoralaajaqqaarsimagitit, ilaa?”

”Naa, naamik, sinnartooramaana, makiaanngitsoorlungalu taava ...”

”Sunaana utoqqatsissut taama suunngitsigisoq! Aamma ip-passaq ippassaanilu utoqqatsissut taanna atorpat. Ileqqunnaarsuit. Ilumummi illit amaruuvutit savaasaarutilik. Immikkut inuiaassu-silinnuaq-aa, qanoq ittuunerit paasereernikuuara,” Jeppe tunuuti-galuni allattarfissuarmilu allakkani nangiitigalugit suaarpoq.

”Iqbal, ittangamuna suna pigaa? Amaqut saaliaquteqarneq ajorput,” Mohammed isussuppoq.

”Mohammed, ilumuiippuit. Sumilluunniit sianigisaqanngi-laq, tassaqaluunniimmi ilinniartitsisutut ilinniarsimava, vakaq. Kakkammiaasiit, amaroq saaliaqutilik!”

A large portrait of a young boy with dark hair, looking slightly to the right. A pink circle is overlaid on the left side of his face.

Yhonny

Yhonny - suaartarluni billetteerniartartoq

ALLAGARTAI ASSITAALU: LISE JOSEFSEN HERMANN

Villa Carmen, Villa Carmen! Motori aallarpog, busseeqqallu aallarlutik. Ullaakkut nalunaaqutaq arfininngorpoq, illoqarfimmilu El Altomi Yhonny sulinera aallartipog. Illoqarfik aqqusinermi tuniniaasartunikkiartuarpog. Arnaq seqinermit sakkortuumit alanngisimaarniarluni alanngittaaserluni issiavoq. Taassuma tuniniagassaatigai bananchipsit bønnillu siaasakkat. Tunuminiitippaa tippeq ikaartitigaq qalipaattigissorujussuaq. Taskit atorneqartarpog. Maani Boliviap ilaani arnat tamangajammik taama isikkoqartarput. Saniani kamippannik qillersaasartut sanileriaarlutik issaasimapput, ullormullu kamippammunik qillersaatitsisussaq siulleq utaqqillugu. Elefanthueqarnerisa aningaaserivimmut tillinniatut isikkoqartippaat. Taamaattunik nasaqarput seqinermit illersorniarlutik. Illoqarfik El Alto, qaqqami qatsissorujussuarmiimmat tamaani seqernup qinngorneri sakkortoqaat.

Yhonny 14-inik ukioqarpog vozeadoritullu ukioq ataaseq sulereersimalluni. Vozeador tassaavoq bussit matuaniik sumut ingerlalerannik suaarutiginnittartoq. Busseeqqat siuata igalaa-vani allasimavoq Villa Carmen. Taanna akunnerup aappaa affaq ingerlaaraanni tikitassaavoq, La Pazimi bussit ingerlaartarfiisa killittarfiat. Yhonny busseeqqat matuanni nikorfavoq nipinilu tamaat suaartarluni: "Villa Carmen". Ilaasussat uernarlutik ikiorarput ingillutillu utaqqillutik. Maani Bolivianni ingerlaarnissaq nalunaaqutalersugaaneq ajorpoq. Maani issiaviit 17-it ulikkaaraangata bussit ingerlasarput.

Yhonny ataataa aquttuuvog. Abrahammimik ateqarpog, taassumalu vozeadori sulerisarnersoq nalunngeqaa, ukiut tallimat taamaattuunikuusimagami. Issiaviit ulikkaarmata Abrahammip

ingerlalnertik nalunaarutiginiarlugu erni ussersorfigaa. Sapaatip akunnerani ullut arfinillit sulisarput. Tallimanngorneq sulinngiffigisarpaat. Yhonnyp ilaasut akileeqquai. La Pazimut busseeqqanut ilaaneq koruunip aappaata affaanik akeqarpoq. Ilaasup ataatsip akia naammagittaalliuutigaa. Oqarpormi taama ungasitsigisumut ilaanaviarani. Akuttunngitsumik akia pillugu Yhonnyp ilaasut oqaloqatigisariaqartarpari. Ilaasunut amerlasuunut koruunip aappaata affaa aningaasarpassuusarput, tamarmilli akiliisariaqarput. ”Tassa suliffinni nuanniigisara. Ilaasut kamaffigigaanganna nuannarineq ajorpara,” Yhonny oqaluttuarpoq nuanniilliorpasilerlunilu.

Bussiaqqat El Altop La Pazillu akornanni uteqattaarput. Ullormut sisamariartarput. Yhonny igalaakkut silammut suaartartarpoq. Matu ammartarpari, matusarlugu, akiliisitsisarlu, ilaasullu assortuuttarlutik qaqugulu ilaasut niussanersut nakkutigisarlu.

”Sanglerutta niuniarpunga”, ilaasoq oqarpoq. Yhonnyp ataatani unissasoq ilisimatippaa. Boliviami Danmarkimisulli bussinut unittarfeqanngilaq. Maani inuit niuniaraangaamik oqaanartarput. Bussit unimmata angut niuvoq, arnarlu indianereq qaanguusalik atequtilillu ikivoq, angutillu issiaviginikuusaanut ingilluni. Sanguffissami tullermi ilaasut arlallit niupput. Yhonnylu suaartaqqilerpoq: ”Villa Carmen, Villa Carmen”. Aningaasannaniassammata bussit ulikkaaqtariaqarput. Yhonny vozeadorit sulileqqaarami, ulloq naallugu nipituumik suaartartariaqartarnini iggiarussutigisarnikooqaa. Maannali qanoq iliortassanerluni ilikkarnikuugamiuk iggiarutissaarnikuuvoq. Angut ilaarusukkami bussit tungaannut aalaterivoq. Bussit univinngillat, kigaatsumilli ingerlaannarlutik. Yhonnyp matu ammarmagu angut pissilluni ikivoq, bussillu ingerlaqqipput.

Bussit ingerlaaraangamik killittagartik La Pazimi Villa Carmen qanilliarporpaat. Maani aqqusineq ulikkaaqaq, uisakajaarnarluni angallannerlu paatsiveqarpiarani. Siusinnerusukkut busseeqqat ajutoornernut arlalinnut, qujanartumik sakkortuumik pisoqarfinngitsunut, akuunikuupput. Yhonny ataataalu ingerlaqqinnginnerminni minutsit qulit ullup-qeqqarnissaminut piffissaqarput. Yhonny puuguttamat suaasat qaqortunik, neqimik majsinillu nerisassarsivoq.

Indianerit
arnartaat
portu-
soormiut
qaanguu-
saqartar-
put.

Angutaa, aningaaserivimmu aningaasanik ikisiartussagami nerinissaminut piffissaqanngilaq. Ukiup ataatsip matuma siorna Abraham napparsimalerpoq, napparsimavimmilu suliaritittariaqalerluni. Boliviami Danmarkimisut innani napparsimavimmi uninnganeq akeqarpoq. Ilaqtariit suliaritinnissanut akissaqannginnamik aningaaserivimmi aningaasanik atortariaqarsimapput. Tamatuma kingorna Yhonny, ataatani aningaaserivimmi atukkaminik akilersueqatiginiassagamiuk atuarunnaartariaqarsimavoq sulilerlunilu. Taamani 8. klassi naamasseqqammerpari. Suli najai pingasut nukaalu atuartuupput. Yhonny qatanngutigiinni angajullersaavoq suliffilittaallunilu.

Yhonny nukappiaqqamut, busseeqqani allamiittumut, aalaterivoq. Yhonnyp ikinngutai amerlasuut aamma vozeadorit sulisuupput. Pilluni, pilluni kiisami bussiarq, biilit unittarfiannut unnuaq naallugu uninngaffissaminut apuuttukassaavoq. Qulingiluanngorpoq ullormullu sulineq tamaanga killeqarpoq. Yhonnyp ullormut isertitatik kisippai. Nammineq 32 kr.-t missai pissarai. Taakku atisanut allanullu atortarpari. Aamma ilaqtutani aningaasanik tunisarpari.

Angerlamut aqquataani Yhonnyp ataataatalu siunissaq oqallisigaat. Abrahammip ernermi sulinani atuarnissaa kissaatigigalarpari, maannali allatut ajornaqaq. Yhonnyp angisuunngoruni sunngorusunnerluni naluaa. Tuini kiviinnarpari: ”Periarfissat suujumaarnersut apeqqutaavoq,” oqarpoq. Siunissani takorlooruminaatsittorujussuuaa. ”Assersuutigalu maanna atuarusunnerugaluarlunga sulisariaqarpunga ilaqtutakka ikiorniarlugit. Uanga sorusunnersunga apeqqutaavallaanngilaq. Apeqqutaavoq sulerisariaqassanersunga,” Yhonny nassuiaavoq. ●

INUIT IKINNERUSSUTEQARTUT ISUMMALLU PIGILIUTIINNAKKAT

- Boliviami oqaatsit atorpeqartut amerlasuut pillugit ilikkagaqarit
- Oqaatsinut immikkoortitsisarnermullu tunngasunik suliaqarit
- Inuit ikinnerussuteqartut aamma amqip qalipaataa tunngavigalugu immikkoortitsisarneq pillugit suliaassanik nassaarit

Uani ibis.dk/minoriteterogfordomme Boliviami inuit ikinnerussuteqartut isummallu pigiliutiinnakkat qulequtaralugit sammisat atuartitsissutit akimorlugit sammineqarsinnaasut pillugit siunnersuutit nassaarisinnaavatit. Indianerit naggueqatigiippasuit ukiuni tusinde-lippassuarni isummat pigiliutiinnakkat ammillu qalipaataa tunngavigalugu immikkoortitsineq atugarisarnikuuat. Nunami oqaatsit assigiinngitsut amerlasuut kulturikkut aporaannermut aallarniutaasarsimapput

Nalunngiliuk,
Boliviami oqaatsit
assigiinngitsut 37-t
atorneqarmata?

Ilungersornerulaaritsi!

ALLATTOQ: PETER KÆR ASSILIARTAI: CLAUD HELBO

“Suleqaasiuna!” Valdemar atuarfimmit angerlamut apuullunilu suaarpoq. Arni pisiniassalluni anileruttortoq.

“Erninnguaq-aa sunaana pigit?” Arnaa tupaallassimarpasilluni oqarpoq.

Valdemar itisuumik illumut anersaarpoq, atuagaasivini ammarlugu taquaasivini tigullugu.

“Unaana suna?”

Valdemarip arnaata erni paatsuungarpasilluni nakkuppaa.

“Erninnguaq-aa sunaana pigit?”

“Qanoq isumaqarpa: sunaana pigit? Allamik oqaasissaqannginavit?”

Taava Valdemarip taquaasivini tiguaa, ammarlugu anitsiarfisuarmilu sinnerisimasani natermut kuillugit.

“Aajjaa, Valdi, susutinuna?”

“Susungaana? Utoqqatseraluarpunga, kisianni, oqalunninni qallerneqagattaarnanga atuarfiup angerlarsimaffiullu oqaloqatigiinnissaannut minutsialunnguanik piffissaqarpit?”

“Oqalunninni qallerneqanngilatit”, Valdemarip arnaa tunniutiinnarsimarpasilluni oqarpoq.

“Hmmm,” Valdemar qatimaluppoq. Nipi, liivip ullup-qeqqanut burgerbollemik burgeritaqanngitsumik nerisimasup nipaanut eqqaanarneruvoq.

“Ok, Valdi, oqaasissat oqaatiginiaruk, qalliinnarlutit unitsinavianngilakkit.”

Valdimari suli itinerusumik illumut anersaarpoq, taquaasi-
viup imai tikkuarlugit aallartillunilu:

“Anaana, spegepøsimik qallersuutillit marluk! Maannamut ukiut 13-it anersaartoreerpunga, oqitsuinnaasimangilarlu. Iluusaar-

lunga inuuniarsarivunga, susoqarpali? Aporfissalersortuarpassinga. Suminggaanniinuna aallartinniassaanga? Qasseriartlungamita oqartutit tusaanikuuakkit:

”Ineeqqannukarlutit nammineq pinnguarsinnaannginnavit? Pinnguassaarnikuuvunga, pinnguaraluaraangamalu qanoq ilunger-sunartigisarsoraajuk? Qanittukkut ineerara isernikuuiuk? Tukattupilussuuvoq. Allaanngivipporluunniimmi klovneq pikkorlunnerpaaq taqqamani qaartartuaqqat, pujoralaat chipsillu ataatsikkoortillugit akortaqaataarniarsarisimagaluarai. Aamma sumut iluaqutaassasoraajuk oqorutit qalii errortat matuma silatinnuanut qaleriiaartarukkit? Nammineerlutik orutikka poortorsinnaasorigakkit!”

Aamma nalunaarfigeqqaarnanga uanga oqaasissaqarfigisama iluanut iseriartutit saassutaasaannaq torersaasarnerit sumut iluaqutaagami? Niviukkat puuguttani, qisuaqqat namminneq ingerlasut nerisallu sinnikui immikkut toqqakkat atorlugit kemi-mi misileraanermik aallarertortortunga, isilissaanga qaqorsaatisunner-suaq, silaannarissuaq silanngajaarlunilu eqqiaaneq, taamaattumut angerlarluni nuannertarsoraajuk? Imaassinnaavormi taamaaliortar-nikka aapakaatut qarasa nipoqqutallunilu oquttup iliusaanut eqqaanaraluartut, sunali tamatumunnga ajoqutaagami?

Aallartereerama ilanngulluaannarlara, tallimanik ukioqartun-gali privatimik inuuninnut ajoqusiinerpassuasi aamma eqqaama-vakka. Naluna qasseriartuarnerlusi sininnialertortortunga illit imaluunniit ataataq matu ammatarassiuk, aangaaleraluarneralu aseruuitarsimallusiuk oqarlusi: ”Tassa sinittariaqalerputit!”

Hallo, hallo, anaana, allat qanoq misigisimanersut malugisin-naanissaat tassani pineqarpoq. Soorlu assersuutigalugu, taamani 0. klassimi aallartikkama ullorlu naallugu A-at allaqattaarnikuugikka oqarnikuuvutit ”ajunngissusia”, aali uanga atinni A-at marlooreer-sut. Anaana, malinnaannginnavit, eqqanni susoqarnersoq takusin-naannginnakku? A-at minnerit allaqattaartussaaniuuagut! Qanoq ajornakusoortigisimanersoq takorloorsinnaaviuk?

”Skuutit peeriartutit paarlernut iliniakkit!” Oqartarputit. Sooruna? Allaanngivippoq skuut paarlerni najugaqartut! Skuut apeqqutaatinngilluinnarpaat siniffimmi paarlerniluunniit sinikka-luarunik.

”Aap, apeqqutaatinngilarput” skuut talerpilliit tamarmik oqarput anillutillu, taava tassa skooq saamerleq kisiat atorlugu naangisarluta sikusiniartariaqalissanerpugut? Paarliup eqqartorne-rani, sooq skuukka taqqamaniittassappat, atuagaasiviga taqqama-neeqqusaanngippat? Paasissaanngilluinnarpaq. Pissuteqavillungaana atuarfimmiit soraaraangama matup sanerpiannuanut atuagaasiviga ilisariga. Tassami imaassinnaammat aqaguani ullaakkut atoqqikkiga.

”Ilinniakerereerpit?” Aperisuaannarparma. Aap naaggalu, marluullusi ilinniartarnikuusasi katikkaanni ilimanarpoq suli amerlanerusartut, kisianni illit naammagittaalliornermut ilisima-tuujugavit naammassimanaviannngillat.

”Klassefesterassi immiaarartorpit?” Kakkammiaasiit, qanoq eqqarsartarassi? Dronningi pujortarnej ajortuugami? Soorunami immiaaraq misilinnikuuara, kinamiuna ima oqartartoq: ”Misilissimatinnagit narrusassanngilatit!”

Aamma oqartarputit: ”Angerlareersimassaait kingusinnerpaa-mik nalunaqutaq ualeq qaangerpallaartinnagu.” Allat tamarmik aalajangersimasumik angerlartarfeqanngillat. Aammami qanorluun-niit kingusitsigisukkut angerlaraluaraangama makitasuaannarpu-tit, taava suna ajornartorsiutaava?

Soorlulusooq internetti attaveerukkaangat nuannaarutissaa-naasoq. Soorlulusooq Facebook Warcraftilu namminneerlutik spillersinnaasut.

Aamma oqaatsit tungaatigut ineriartorninnut sumut iluaqu-taassava ilisimatuujuusaarlutit oqarfigisarumma:

”Pinerit tamaasa ”soorlulusooq” oqaatigisannut ilannguttari-aqanngilat!”

Soorlulusooq inuit arlaat oqaasinnguamik ”soorlulusuumik” ulorianartorsiortinneqarsimasut.

”Godmorgen, radioavisi. Ippassaq unnukkut angajoqqaatsialas-suit ”soorlulusooq”naakkiiffigisimavaat siutitillu napillugit.”

”Dvd-it kigarnaveersaarniakkit, allanut akissaqanngilagut.”

Soorluuna nammineq akisartumut eqqaanarnerusut. Nalun-gisakkami malillugit marluullusi dankorteqarpusi, akiliisarfinnut tamanut atornerqarsinnaasut. Aamma qanoq ajornanngitsigisora-

siuk ikinngutit Wii-mik spilleqatigissagaanni ataasiinnarmillu controlleqarluni?

Aamma apeqqutinnaarsuarmut soorlu imaattumut qanoq akinnisara kissaatigisaraluarpiuk:

”Angisuunngoruit sunngorusunnerlutit eqqarsaatiginikuuiuk?”

Taamaallaat allinerunissara kissaatigaara, inuussutissanulli tunngatillugu oqarfigerusuppassi illit ataatalu - ilungersornerulaarniaritsi!.

Ullumimi taquaasivinni spegepølsimik qallersuutillit marluk sumut iluaqutaassappat? Toqunniarsarivisinga? Malinnaannginnavit? Nunani killerni nerisat assigiiat, orsoq peqqinnanngitsumillu nerisaqarneq ulorianartorsiutit annersaraat. Salami-nnguaq pisuulluni pæritut iluseqarlunga, ammalukullaallunga ilikkarniarnermillu ajornartorsiuteqarlunga inuunera naggasissagiga kissaatigaajuk?

Qularinngilara ima akissasutit: ”Pisarnittununa mamarissasoralugu ...”

Hallo, ”pisarnitsitut” atorsinnaajunnaarnikuuvoq, imaluunniit ”pisarnitsitut” tassaavoq, utoqqaat angerlarsimaffiini ikiuisartuq illoq tamaat 7 sekundtit ataallugit eqqiaasinnaasoq. Sorleq perusuneruiuk? Iffiaq affaq toqortalik imaluunniit qaleriisitapajussuit akorni meqquluaasallit?

”Kisiannimi erninnguaq-aa, pølsit tinguaqqallu mamarisuaanarnikuuatit!

Naamik, taamaattuaannarnikuunngilanga. Taamaattuaannakkut taamaanngisaannarlu pisuttuarput, taamaattuaannartoq taamaanngisaannarami imarmut nakkarpoq, kina kiserngoruppa?

”Oqarsimasinnaagaluarputimmi, erninnguaq-aa,” oqassagaluarputit. Imminut tusaasinnaavit?

”Oqaannarsimassagaluaravit.” Soormi illit, aperiinnarsimasagaluaravit. Soorlulusooq taamatut pissusissamisoornerussagaluarartoq?

Taakkumi ukiut arfineq-pingasut taqussat puui tinguaqqallu, qanoq paasisariaqarpat?

”Qanormi perusunnerugaluarakkit, rødbedelerlugit?”

Naagga, taava amialakannertullu mamarunartigissapput. Soor-

lu atuarfiup igaffiani riverummut inussat tagiuttoorlugit. Aanalu aamma paaserusutara: 4. klassiugallarama ukiup affaa juullimiit aasarnissaata tungaanut, taquarfinniittuaannaavissut tinguliaq uanitsunik ristigalerlugu, qanoq isumaqarlusi taamaaliortarnikuu-isi? Uanitsut ristikkat, akunnialuit pinngortitalerisarfimmikkaangamik 40-nik kiattumi, naatsiat panertunilluunniit, kissallutik isugutarujulersimasunit, risternikuunerulertarput.

Taamaammat anaanannguaq-aa, aammalumi ataata – siuteqanngitsutut inunngorsimasoq. Massuma nunatut siuarsartarialittut ilinnginnerani – ilungersornerulaarniaritsi!”

Valdermarip sivisuumik kisimi oqalunnerani arnaa nipaqarsimanngilaq. 5 sekundit – imaluunniit ukiut 5 millionit ingerlareermata isusuppoq:

”Tulluusimaarutigaaakkit.” Taskini tigoriarlugu pisiniassalluni matu ammarpaa.

”Tulluussimaarpit!”, Valdemar paatsuungalluni oqarpoq.

”Tulluussimaarneq, tassa oqaatigisinnaasatuat?”

Valdemarip arnaa matserfimmi unippoq iffiallu spegepølsillit natermiittut isigalugit, oqarlunilu: “Bolivia.”

Taava pisiniarfiliarluni anivoq.

ATTAVEQAATIT TUSAGASSIUUTILLU

- Tusagassiutilerinermi atorneqartartut atornissaannik ilitsersorneqarit
- Boliviamut tunngasunik ilanngutassiartalmik, tusagassiartalmik angalanilersaarutitalimmillu nammineq aviisilioritsi
- Klassersi Boliviameersunik nutaarsiassaqartit-sivinngortissiuk nutaarsiassanik, silassamik timersornermillu imaqqartoq

Tusagassiortutut piginnaaninit atorluakkit!

Uani ibis.dk/megamedia atuartut tusagassiutilerinermi atortussat ataatsimoortut paasisassarsiorfigisinnaavaat, 'aviisunik atuartartutuut' imaluunniit 'isiginnaartartutuut' Boliviamut tunngasunik - ilisimasaminnik ingerlatitseqqinnermikkut - ilinniaatigalugit.

Noguerra atualerpoq

ALLATTOQ: HANNE SELNÆS & PEDRO DAMBI

ASSITAI: HANNE SELNÆS & SIDSEL KOORDT VOGNSEN

Ukioq kingulleq immaqa nukappiaqqap Noguerrap11-nik ukiullip Angolameersup oqaluttuarineqarnera Atua-Rakettimi atuarnikuuat? Atuarnani ajakkumini ikiuulluni sulisarpoq. Nagga-taatigut qimaavoq aqqusiniinnarmilu inuulerluni. Maanna angajoqqaamini najugaqaqqilernikuuvoq kiisamilu atualernikuulluni.

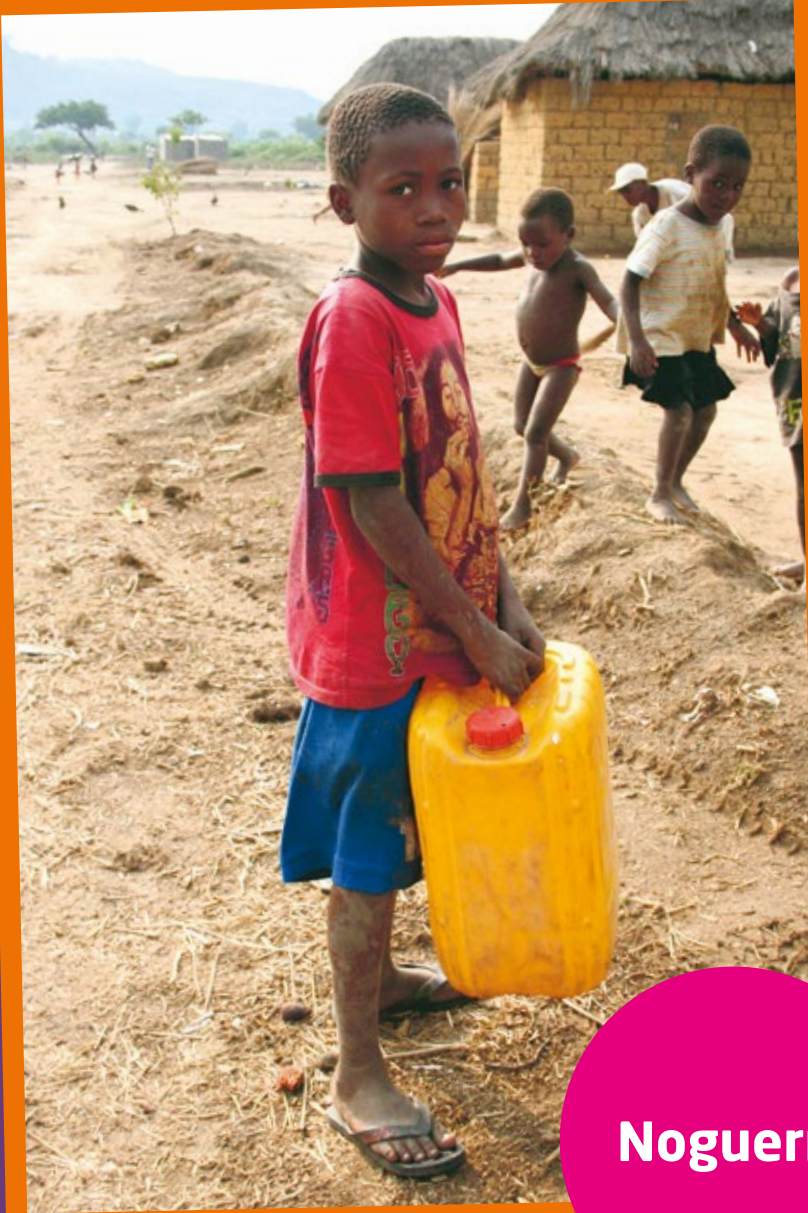
Noguerra ukiup ataasingajaap matuma siorna 2. klassimili aallartimmat qanoq ingerlasimanersoq takuniarlugu nunaqarfignaanut alakkarlugu tikikkatta nukappiaqqap nuannaartup ornippaatigut.

Klassiminni atuarfiup uniformiini atorluni Noguerra issiaviit saarlernaaniippoq. Inip atuarfiusup qeqqata missaani issiarusunnergaluarpog, ilinniartitsisulli aalajangersimavaa saarlerpaaniissasoq.

Noguerra oqaluttuarpoq atuarnini, atuaqatini ilinniartitsisuni, matematikki portugalimiutullu ilinniarneq aamma atuarneq allannerlu ilinniarlugit assut nuannarlugit. Kisianni isumaqarpoq atuarnarup allannerullu ilikkarniarnerat kigaappallaartoq.

”Ilumoorlunga oqassaguma, sulii iluamik atuarluarsinnaangilanga. Aamma immannguaannaq allattarpunga, soorlu atera. Oqaatsit oqaaseqatigiinngortinnissai nalunareqaakka, aamma allariaasera allatukkajaalaarunarpoq,” oqarpoq.

Anitsiarfinni atuaqatini pinnguaqatigisarpai – ingammik ikinngutiginerpaasani Mingo. Angerlarsimaffimmini illunnguaminni marrarmik sanaajusumi ivigarsuarnillu qalialimmi ikiuuttaqaaq, assersuutigalugu imertartarpoq, teriarniartarpoq timmiarniartar-

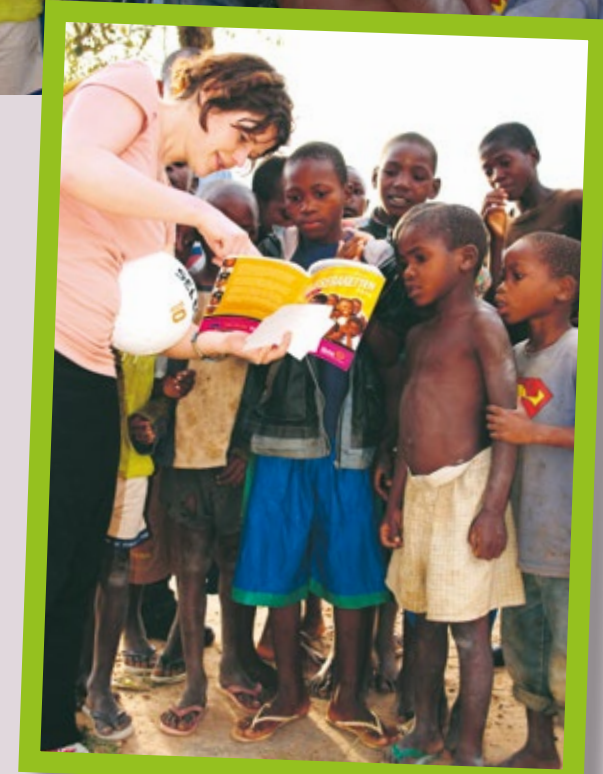
Noguerra

Ukioq kingulleq Atua-Rakettimi allaaserisatsinni Noguerra atuarani imertartoq.

lunilu, eqqiaasarpog erruisarlunilu. Qatanngutiginni angajullersaagami suliaasaqartaqaaq.

Kingusinnerusukkut Noguerrap ilinniartitsisua oqaloqatigigatsigu, paasivarput Noguerra atuarteriarami ammanerulerlunilu nuannaarnerulersimasog. Ilikkagassat tungaatigut siumut ingerlagualarluni suli pitsaanerusinnaagaluartog oqarpoq: atuartitsissutit ilaanni Noguerra angusaloqaaq, atuannikulavallaarlunilu. Angerlarsimaffimmini ikiuuttariaqangaatsiartarnera pissutaagunararluni.

Sulili ikinngutimi arsaqatiginissaanut piffissaqartarpoq. Naak sandaliusannguit atorlugit ajornakusoorsinnaasaraluaqisog Noguerra arsamik ingerlatsillaqqeqaaq, ullullu arlaanni, Angolap praesidentiatuut, uulialerinermi ingeniorinngornissani takorloortarlugu.

Uani IBIS-imi sulisut ilaata Atuarnerup Rakettia takutissorpaa, tassaniippoq Noguerra pillugu oqaluttuaq Noguerrallu assingi.

2010-mi Atuartitsineq Nunarsuarmi Tamarmi ima ingerlasimavoq

Danmarkimi atuartut 200.000-t Atuartitsineq Nunarsuaq Tamarmi isertippaat taamaalillutillu Angolami meeqqat 3400-t ukiumi ataatsimi atuarnissaat qulakkeerlugu.

Ukioq kingulleq Atua-Rakettimi meeqqat arlallit Angolarumiut allaaserineqarnikuupput, nunami innuttaasut imminnut sorsuunerata naalliunnartup kingorna atualersimasut. Meeqqat allaaserineqarneranni aamma nunami tassani nunaannarmi illoqarfinnilu meeqqat ulluinnarni inuunerat atuarneqarsinnaapput – soorlu assersuutigalugu nivarsiaraq Paulinha, arsarnermik nuannarisalik pillugu oqaluttuaq.

Isikkamillu arsarnej tassaavoq ukioq kingulleq tapersorsortissarsiornermi qitiutinneqartoq. Isikkamik arsarluni VM aatsaat Afrikami nunat ilaanni ingerlanneqarpoq, tassa Sydafrikami. Tapersorsortissarsiorneq isikkamik arsartartunit tusaamasanit tapersorsorneqarpoq, VM-ertoqarnerata nalaani taaguuserneqarluni: Iser-titsineq ataaseq – ilinniartitaaneq tamanut (1GOAL – Education for all). IBIS, nunanilu allani suliniaqatigiiffippassuit allat peqatigalugit, danskit isikkamik arsaalluni nunanut allanut unammisartuisa meeqqat ilinniarnissamut piginnaatitaaffeqarnerat siuttuuffigalugu sorsuutiginneqataapput.

1GOAL-imut tapersorsortissarsiornermi IBIS asserpassuarnik nuannersunik nassiussarsisimavoq, assit ilaanni atuartut anitsi-artarfinni timertik atorlugu 1GOAL allassimavaat, ilai atuaqatigiit tamarmiullutik målertarfinni tattoqiullutik assilisissimapput tapersorsortissarsiornermut tapersersuinertik takutinnaarlugu.

1GOAL-imik taallugu tapersorsortissarsiornermi nunarsuaq

1GOAL

UDDANNELSE FOR ALLE

tamakkerlugu atsiorderit 18 millionit katersorneqarsimapput. Atsiorderit 2010-mi septembarimi New Yorkimi ataatsimiinnermi FN-ip generalsekretærianut Ban Ki-moonimut tunniunneqarput. Danmarkimi atuartut atsiorderi Atuartitsineq Nunarsuaq Tamarmi-mit ineriartortitsinermut ministerimut tunniunneqarput.

2010-milu nutaatut IBIS-ip Atuarfik Ingerlaartoq (LæseKaravani) IBIS-ermiunik namminneq piunassut-siminnik arfineq-pingasunik sulisulik Angolamukartippaa. Tassani meeqqat Atua-Rakettimi allaaserineqarnikut naapippaat, qanorlu inuunneqarsut takullugit.

PIITSUUSSUTSIMIK AKIUNIARNEQ

- Nunarsuarmi Nutaarsiassat Pitsaanersaat (Verdens Bedste Nyheder) piitsuussutsimik akiuniarnermut tunngasoq pissarsiariuk
- Piitsuussutsimut akiuniarnermi sumut killissimarnersugut takutitassiami takuuk
- Meeqqat qanoq iliorlutik ippernanit toqunartulinnik kapitinnaveersaarsinnaanerannut tunngasunik atuarit
- Nunarsuarmi piitsuunerpaat iliuuseqarfiginiarlugit isumassarsiat ilinniarfigikkitt
- Siunissami Boliviami qanoq iliorluni piitsuussuseq qaangerneqarsinnaanersoq pillugu apeqqutit akissutissarsikkitt

Uani **ibis.dk/fattigdom** 'Piitsuussutsimik akiuniarneq' qulequtaralugu suliaqarnissinni isumassarsiat siunnersuutillu nassaarisinnaavasi. Tassani nittartakkami 'verdensbedstenyheder.dk', nunani siuarsagassani iliuuserineqarsimasuni iluatsissimasut aamma nunarsuarmi piitsuussuseq atorunnaarsinniarlugu sutigut iliuuseqarnissarput suli amigaatigineqarnerseq pillugit oqaluttuanik ilanngussisimavoq.

Nalunngiliuk, Bolivia, innuttaasut piitsuugaluqisut, nunaammat pisuussutinik ulikkaartog? Præsident Evo Morales nunarsuarmi indianerit præsidentiusut siullersaraat, taassumalu Boliviap pisuussutai Boliviami innuttaasunut iluaqutaassasut neriorsuutiginiuuai.

Atuakkiortut assiliartassanillu titartaasartut

SUSSI BECH

Sussi Bech Skolen for Brugskunst-imi ilinniarnikuuvoq (ullumi Danmarks Designskoleusoq). 1980-imiilli titartaasarfimmum Gimle-mut ilaasortaavoq. Albummimut nangeqattaartumut *Nofret*-imut allattuullunilu titartaasuvooq, Ægyptenitoqqami ukioq Kr. in. sioqq. 1360-ip missaani pisuusaartitaq. Nangeqattaartut 11-t saqqummernikuupput, 2011-llu upernarnerani 12-issaat saqqummissaaq. Aamma Sussi Bechip titartakkat nangeqattaartut *Aida Nur og Egtved Pigen* kiisalu 2009-miilli titartakkat sapaatit akunnikkaartut Weekendavisen-ip ilannguttagaani BØGER-imi *Eks Libris*. Kingulliullugu taaneqartumi Mette FINDERUP aamma Frank Madsen suleqatigalugit. Sussi Bech atuakkat Kaj og Andrea-kkut saniatigut aamma atuakkat erinarsuutillu assiliartalinnut nukarlernoortunut amerlasuunut aamma atuakkanut inuussuttuaqqanoortunut arlalinnut assiliartalersuisarsimavoq. 2005-imi Orlaprisen-imik akissarsitinneqarpoq taassumalu saniatigut aamma Ping Prisen-imik, BØ-FA prisemimik, Det Danske Tegneseriekonvents prisimik aamma Birkerød Kulturprisimik tunineqarnikuulluni.

ANNE-MARIE DONSLUND

Anne Marie Donslund Herningip napparsimaviani inunngorpoq, Ikastimilu iffiorfimmi kaagisunnersuup wienerbrødisunnersuullu ataanni alliarlorluni. Inersimasunngorami angalasarsimaqaaq soppasuullu ataatsikkut suliarisarsimallugit. Nunarsuup annertunersaani nammattagalerluni angalasarnikuusimavoq, Århusip Universitetiani nalunartorsuit atuarsimallugit meeqqanullu atuakkiornermut atuakkiornermut ilinniarfimmu atuarsimalluni. Atuakkiaa sulleq 2003-mi saqqummerpoq ateqarlunilu *Saras stil*. Sulilu atuakkiaminik nutaamik saqqummersoqarneri tamaasa nuannaarujussuutarpoq. Assersuutigalugu inuussuttuaqqanut atuagaq saqqummeqqammerpoq, ateqartoq *Hjerte på græs* aamma atuagaq alla eqqumiilaartoq marlulissanut imminnut nipinngasunut tunngasoq ateqartoq *Ærtehalme* (Tina Sakura Bestle peqatigalugu). Aamma Glenn Ringtved, Alberte Winding Daniel Zimakoffilu peqatigalugit atuakkiornikuupput Facebookimut tunngasumik. Anne-Marie ilaqaqtanilu Vallekildemi najugaqarput, tassani højskolemi atuakkiornermik sammisaqartunut atuartitsisarpoq, inuussuttunik atuakkiortunngornissaminnik takorluugaqartunik. Anne-Marie attavigineqarsinnaavoq: anne-marie@vallekilde.dk

METTE FINDERUP

Mette FINDERUP litteraturhistorikerit ilinniarsimavoq atuakkiortuuneq, oqalugiartartuuneq allannermillu atuafinni atuartitsisuuneq inuussutissarsuutigalugit. Atuakkioriaatsit assigiinngitsut marluunerusut suliarisarpai: Atuakkat nuannersut pissanganarsaakkallu pititsisorujussuurtallit. Ilaatigut ullorsuutit nangeqattaartuliaq Emmy fra Karleager allannikuuaa, tassani

niviarsiaraq danskeq nalinginnaasoq oqaluttuarineqarpoq, ajoraluartumik peqqusiileqinarisaminik avissimasumik anaanaqartoq, Emmyp matematikkimi ilinniartitsisuanik peeraqalernikoq. Emmy pillugu nangeqattaartuni atuakkat pingajuat Bedste Børnebog i 2010-mi Orla-prisen akissarsiarinikuuaa. Ikinngutiginnerup qilerutai (*Venskabknob*) Atuarnep Rakettianittoq aamma Emmy pillugu allagaavoq. Taanna kapitali immikkut Atuarnep Rakettianut allagaavoq. Aamma ilaatigut Mette takorluukkarsaarut nangeqattaartoq *Døds gudens logne* aamma *Støvet land* allannikuai.

PETER KÆR

Isiginnaarutikkut aallakaatitassiat *Hvem vil være millionær?* aamma *Hit med sangen* aqquutigalugit ilisarisisimaneqarnerugunarpoq, Peter-li aamma allannermik nuannarsaqarpoq. Siusinnerusukkat atuakkat *Hulemandens 10 bud* aamma meeqqanut atuakkiak *Køleskabsrim* saqqummersinnikuuai, tamarmik Claus Helbomit assiliartalersorneqarsimasut, aamma taassuma Ilungersornerulaarits!-imi titartakkat titartagarai.

TOVE KREBS LANGE

Tove Krebs Lange Bruxellesimi assiliartalersuilluni naqiterinermut aamma Skolen for Brugskunst-imi Københavniimiittumi (Danmarks Designskole) titartaasartutut/assiliartalersuisartutut ilinniarnikuuvoq. 1984-imiilli Københavniimi nammineq titartaasarfuteqarpoq assiliartalersuisartuulluni namminersortoq. Atuakkat assiliartalit atuartitsissutillu, atuakkat saqqaat plakatillu assiliartai annertunerusumik Tovep suliarisarpai, namminerli aamma atuakkat assiliartalilit allagartaannik allattarpoq. *Lulu og det grønne skur*, *Lulu og det mystiske armbånd* *Flyt så den sutsko-lu* (2009) saqqummersitarai kingulliit. Tamakku saniatigut Tove atuartitsisarpoq aamma nunani allani Danmarkimilu meeqqanut inersimasunullu assiliartalersuinerlut tunngasunik suleqateqarluni saqqummersitsisarpoq. Ukiut kingullit tallimat Chilemi Vietnamimilu meeqqat atuagaannik siuarsaalluni suliniuteqarneq suliniaqataaffiginikuuai. Suliaq taanna assiliartalersuinerlut ilinniartitsineruvoq, ilaatigut meeqqanut assiliartalersuinerlut tunngasunik saqqummersitsiffiusarluni.

LARS OLE NEJSTGAARD

Aviisini titartagartalersuisartoq aamma meeqqat atuagaannik assiliartalersuisartoq Lars Ole *Cartooning for Peace*-mi, Le Mondes-ip titartaasartuata Plantup iliuuseqarneratigut, titartaasartuuvoq. Aamma ukiumoortumik saqqummersartumut illarsaarummut *Svikmøllen*-imut aalajangersimasumik ilaasarpoq. Nangeqattaartoq Iqbal Farooq-ip saniatigut Lars Ole pinerluttulersaarutinut nangeqattaartunut *Esme og Igor*-imut aamma nangeqattaartoq nakorsanik imaqartoq *Luna og Luffe* titartagartalersueqataanikuuvoq.

GLENN RINGTVED

Naatsukullaliaq *Messituut* Andreas P *Dreamteams*-ikkunnilu nukappiaraqatai pillugit arsarneq pillugu oqaluttuani nangeqattaartuni oqaluttuaavoq nangeqattaartunit taakkunanit immikkoortoq. Taakkunanin nangeqattaartuni atuakkat qulingiluapput, aamma Sverigemi Norgemilu saqqummersinneqarnikuusut. Glenn Ringtved, nammineerluni Spaniami najugaqarnikuuvoq taamanilu nammineq ernini nangeqattaartut inuttaannut isumassarsiorfittut atorlugit, nangeqattaartut allassimallugit. Maanna

Hjørringimi najugaqarpoq, allannerlu inuussutissarsiatigalugu. Glenn 1995-imi perngaammik saqqummersitsivoq tamatumalu kingorna, atuakkanik assiliartalinnaik, meeqqat atuagaannik inuusuttullu atuagaannik amerlasuunik atuakkiornikuuvoq. Taakku tamaasa uani takusinnaavatit www.glenningringved.dk

JAN SOLHEIM

Jan imminut assiliartalersuisartutut ilinniartinnikuuvoq ukiorpassuillu meeqqanut aamma atuakkat atuartitsissutit, titartakkanik filmit titartakkanillu nangeqattaartuliat inuussutissarsiatigivillugit suliarisarnikuullugit. Janip ilaatigut *Min fars halve liv på lokum*, *Viggo vil ikke sove*, *Gersemi og de nordiske guder* titartagarai aamma Gornelise Krut pillugu atuakkat nangeqattaartut atuakkiortoq Kirsten Sonne Harild peqatigalugu ineriartortinnikuuaa. Tamatumani saniatigut Jan meeqqanut inuusuttunullu atuagarpas-suit saqqaliornikuuaa. Suligaangami sorpassuit atortarpai aqerluusaq pappiarlarlu-miit, puiaasat tuschillu aamma titartaaffiit digitaliusunut qalipaasiutaaqqat atorlugit titarta-aqqissaarneq qalipaasersuinerlu. Tamakku tamaasa kaffilerlugit suliarisarsimavai. Janip suliai allat uani takusinnaavatit www.solheim.dk

MANU SAREEN

Manu Sareen politikeriuvog meeqqanullu atuakkiortuulluni. Manu Iqbal Farooq pillugu meeqqanut atuakkiarpasuaqarpoq. 2006-imi Manu Sareenip meeqqanut atuakkiani siulleq *Iqbal Farooq og den sorte Pjerrot* saqqummersippaa. Oqaluttuaavoq nutaaliaq ingasattajaalaartoq Nørrebro qeqqani pisimasuutinneqartoq. Ilaqutariit nunasisut ulluinnarni inuunerat qungujunnartunngorlugi allaaserinninneruvoq, Politikeniminnangaanniillu Årets Børnebogitugit toqqarneqarnikuulluni, aamma 2008-mi Manu Sareen Orlaprisen-imik tunineqarpoq. Aamma 2007-mi BMF-ip børnebogspris-ia kiisalu 2010-mi skolebibliotikarenes børnebogspris pissarsiarinikuuaa. Manu Sareen politikerit Hovedstadens Radikale Venstre-t folketingimut qinigassannortitaani sallerasaarsimavoq, 2002-miillu Borgerrepræsentationen-imi ilaasortaasimalluni. 2008-2010-mut naalagaaffimmi kukkunersuisuuvoq. 1967-imi Indiami inunngorpoq, 1971-imi Danmarkimiilerluni Københavnimilu alliantorsimalluni, maanna ilaqtutanilu Københavnimi najugaqarput.

CLAUS HELBO

Claus Helbo 1963-imi inunngorpoq, assiliartalersuisartuulluni isiginnaartitsivinnillu tunuliaqutsersuisartuulluni. Helbop Århusimi meeqqanut inuusuttunullu isiginnaar-titsisarfiit soraqarfigai. 80-ikkut qiteqqunneranniilli meeqqanut inersimasunullu isiginnaartitsisarfinni assigiinngitsuni tunuliaqutsersuisuusarsimavoq. Århusimi Gruppe 38-muuneruq titartagartalersuisartutut isiginnaartitsisarfinnullu plakatiortartutut sulisuuvoq, aammali isiginnaartitsisarfinnik allanik sullissisarpoq. Plakatiilii arlallit Danmarkimi nunanilu allani plakatinik saqqummersitsinerni saqqummersinneqartar-nikuupput. Helbo aamma atuakkanut, ilaatigut *Køleskabsrim*-imut aamma *Hulemandens 10 bud*-imut Peter Kærimit allanneqarsimasunut assiliartalersuisuunikuu-voq. Atuarnerup Rakettianiittoq *Tlungersomerulaaritsil*-imi Peter Kæríp allagaani Claus Helbo assiliartalersuisuuvoq.

AtuaRaket 2011

Siullermik naqinnera
© Inerisaavik, IBIS suleqatigalugu
ISBN: 978-87-585-1155-5
© Originaludgave, Atuakkiortut, assiliartalersuisut, assiliisut IBIS-ilu.

Immikkut qutsavigaagut atuakkiortut assiliartalersuisullu akeqanngitsumik atukkiussinerannut. Aammalu qutsavigaagut aqqissuisut Eva Mondrup Marianne Vestergaardilu.

AtuaRaket 2011-p imarisai IBIS-imit atuakkiortunillu akisussaaffigineqarput taamaallutillu tunisisut aningaasaliisullu isummorsornerannik takutitsisuunatik.

AtuaRaket 2011 Danida-mit aamma Center for Undervisningsmidler-imit tapersorsorneqarluni saqqummersinneqarpoq.

Aaqqissuisut

Helle Gudmandsen, Marianne Vestergaard, Eva Mondrup aamma Hanne Selnæs

Ilusaata suliarinera

OKTAN, Peter Waldorph
Saqqaaani asseq: Rune Geertsen aamma IBIS

Ilusaata suliarinera

Debbie Anna Terndrup, Inerisaavik

Kalaallisuunngortitsisoq

Kathrine Knudsen, Inerisaavik

Kukkunersiorlut

Kathrine Knudsen aamma Karla Petrusen, Inerisaavik

Naqinneqarfik

Nørhaven Paperback A/S

Najoqqutarisimasat innersuussutiginerisigut atuartitsinermi atorineqarnissaa siunertaralugu assileqqinneqarsinnaavoq.

Nassiussuisoq

Inerisaavik
Postboks 1610
3900 Nuuk
Tlf.: 34 98 89
www.inerisaavik.gl

Oqaluttuat atuakkit, nipilersuutit tusarnaakkit Bolivialu pillugu pissutsit piviusut nassaarikkit uani www.ibis.dk/verdeniskole

AtuaRaketti aamma meeqqat tamarmik ilinniagaqarnissamik piginnaatitaaffeqarnerat qanoq isumaqarfiginerlugit allagaqarit uani www.ibis.dk/abc

ibis
Ilinniartitaaneq ineriartortitsisarpoq

AtuaRaketti ukioq manna Boliviamut tingivoq, nuna Amerika Kujallermiippoq, tupinnaannartumik alianaassusilik aputilinnik qaqqalik naggorissunillu kiattup orpippassualik. Aammali nunaavoq peqqarniitsumik oqaluttuassartalik.

Kinguaariit ingerlaneranni Boliviami indianerit innuttaasut naqisimaneqarsimapput. Tamannalu nunami tassani indianerit meerartasa amerlavallaat atuarnermik allannermillu ilikkanngisannarnerisigut sulii malugineqarsinnaavoq.

AtuaRakettimi meeqqat taakku ilai takusinnaavatit. Yhonny, atuarani bussini billetsinik akilersuisitsisartoq, Marvin paaavimmi sulisoq Daniellalu ilinniartitsisuni oqaatsit allat atorlugit oqaluttarmat oqaasiinik paasisaqarsinnaanngitsoq pillugit atuarsinnaavutit. Daniella atuarfimmi IBIS-ip tapersersugaani atualerpoq, maannalu ilinniartitsisoq aamma indianerit oqaasii atorlugit atuartitsisalerpoq.

Atuakkami danskit meeqqanut atuakkiortartut oqaluttualiaasa nuannersut saniatigut indianerit kulturiat, upperisaat unikkaartuaallu pillugit atuarsinnaavutit. Paasisaqarnerorusukkuit **ibis.dk/verdeniskole** - mi filminit qiortakkat, suliasat oqaluttuallu allat nassaarisinnaavatit.

Nunarsuarmi meeqqat atuartuunngitsut aamma meeqqat tamarmik oqaatsit paasisinnaasatik atorlugit ilinniarnissamik piginnaatitaaffeqarnerat ataatsimoorluta sammisigu.

Atuarluakuttoorisi.

GLOBAL CAMPAIGN FOR
EDUCATION
www.campaignforeducation.org

ibis
linniartitaaneq ineriartortitsisarpoq